

**Votaziun dal pievel
dals 5 da zercladur 2005
Explicaziuns dal cussegl federal**

- 1 Cunvegnas da Schengen
e da Dublin**
- 2 Lescha da partenadi**

Davart quai vegn votà

Cunvegnas da Schengen e da Dublin

Tras la participaziun a la cunvegna da Schengen vegn facilità il viagià cun desister da controllas sistematicas da passaport. A medem temp vegn dentant er rinforzà il cumbat cunter la criminalità tras la collavuraziun internaziunala. La cunvegna da Dublin sa drizza cunter abus en ils fatgs d'asil: Grazia a la collavuraziun internaziunala sto ina dumonda d'asil vegnir tractada mo pli ina giada en tut il territori da la UE e da la Svizra. Cunter la participaziun da la Svizra a Schengen ed a Dublin è vegnì profità dal referendum.

**Emprim
project**

explicaziuns davart il project da votaziun

paginas 4–14

text da votaziun

paginas 22–47

Lescha da partenadi

Il cussegl federal ed il parlament proponan ina lescha che permetta a pèrs da la medema schlattaina da segirar giuridicain lur communitad da vita. Cunter questa lescha è vegnì profità dal referendum.

**Segund
project**

explicaziuns davart il project da votaziun

paginas 16–21

text da votaziun

paginas 48–79

Cunvegnas da Schengen e da Dublin

La dumonda da votaziun è:

Vulais Vus acceptar il conclus federal dals 17 da december 2004 davart l'approvaziun e la realisaziun da las cunvegnas bilaterals tranter la Svizra e la UE per l'**associaziun a la reglamentaziun da Schengen e da Dublin?**

Il cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar il conclus federal.

Il cussegl naziunal ha acceptà il project da votaziun cun 129 cunter 60 vuschs tar 3 abstenziuns, il cussegl dals chantuns cun 36 cunter 3 vuschs tar 2 abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

En il rom da las tractativas bilateralas Il cun la UE ha la Svizra pudì negoziar cun success sia participaziun a las cunvegns per l'associaziun a la reglamentaziun da Schengen e da Dublin. Uschia vegn rinforzada la collavuraziun internaziunala en ils secturs da la polizia, da la giustia, dals visums e da l'asil. Il medem mument vegn impedì che noss stadis vischins fetschian controllas sistematicas che disturban il traffic als cunfins svizzers.

- La cunvegna da Schengen abolescha las controllas sistematicas da passaports als cunfins tranter ils stadis da Schengen. Cun ina retscha da mesiras augmenta ella il medem mument la segirezza. Latiers tutgan en il rom da la collavuraziun transcunfinala las controllas als cunfins externs dal territori da Schengen e la banca da datas d'investigaziun SIS.
- In gea a Schengen na signifitgescha betg per la Svizra che las controllas da cunfin vegnian abolidas. Il corp svizzer da guardias da cunfin controlla vinavant rauba e po er controllar persunas en quest connex. I na vegnan demonstads nagins indrizs da duana. Sco enfin ussa vegnan er fatgas controllas a l'intern da la Svizra.
- La cunvegna da Dublin prevesa ch'ina procedura d'asil sto vegnir fatga mo pli en in dals stadis partecipads. Grazia a la banca da datas d'improntas dals dets eurodac pon persunas che han gia inoltrà ina dumonda d'asil vegnir identifitgadas e refusadas.

En l'interess da la Svizra

Dapli segirezza

Vinavant controllas al cunfin

Collavuraziun tar ils fatgs d'asil

Numerus comités han profità dal referendum. I vegn temì che la criminalità vegnia a s'augmentar senza controllas da cunfin sistematicas e ch'i vegnia preparada la participaziun a la UE cun questas duas cunvegns. Ultra da quai vegn refusada l'adattaziun da la lescha federala davart las armas.

Objecziuns e temas

Il cussegl federal ed il parlament approveschan la participaziun da la Svizra a questas duas cunvegns. Els spetgan – malgrà ina mobilitad pli gronda – dapli segirezza e main segundas dumondas d'asil. Schengen porta plinavant avantatgs per il turissem. Las duas cunvegns cuntinueschan la via bilaterala e mantegnan tut las pussaivladads per la politica d'Europa futura.

Posiziun dal cussegl federal e dal parlament

Il project da votaziun en detagl

Ils stadis da Schengen han da princip aboli las controllas sistematicas da personas als cunfins cuminaivels. Il medem mument han els intensivà las controllas als cunfins cun terz stadis (cunfin exteriur). La Svizra è actualmain anc in tal terz stadi; uschia èsi gia succedì che pajais vischins han intensivà temporarmain la controlla da personas al cunfin svizzer. Quai ha chaschunà lungs temps da spetga.

Mobilitad
e segirezza

En il conclus federal vegn fixà cleramain ch'il corp da guardias da cunfin ademplescha vinavant incumbensas da segirezza en collavuraziun cun la polizia dals chantuns e da la confederaziun. La suveranità da polizia chantunala resta garantida en quest connex. Il corp da guardias da cunfin mantegna almain l'effectiv dals 31 da december 2003.

Garanti l'effectiv
dal corp da
guardias da cunfin

Controllas da cunfin en Svizra

Er cun Schengen vegn il corp da guardias da cunfin a restar vinavant en acziun. El sto anc adina far controllas da rauba, perquai che la Svizra n'appartegna betg a l'uniun da duana da la UE. En quest connex pon er vegnir controlladas personas. Personas estras che entran en Svizra ston er vinavant portar cun sai in passaport u documents d'identità. En tschertas situaziuns da ristga pon – en moda limitada temporarmain – vegnir fatgas controllas sistematicas da personas. Ultra da quai vegnan fatgas intenziunadamain controllas mobilas a l'intern da la Svizra.

Per pudair garantir la segirezza malgrà la libertad da viagià ha la UE rinforzà la collavuraziun da la polizia e da la giustia. La part centrala è il sistem d'investigaziun SIS. Ultra da quai sustegnan ils stadis da la UE in l'auter en proceduras penales currentas. Cun ils novs instruments en il sector da la segirezza duai vegnir impedi che personas ch'èn daventadas chastiablas possian scappar en in auter pajais.

Megliers meds
per la polizia e per
la persecuziun
penala

Il sistem d'infurmaziun da Schengen (SIS)

Il SIS è ina banca da datas, en la quala vegnan registrads persunas che vegnan tshertgadas da la polizia, che han in scumond d'entrar en Svizra u ch'èn sparidas sco er objects engulads. El cuntegna actualmain var 12 milliuns unitads da datas, che pon vegnir consultadas da tut temp, er en cas da controllas mobilas. Dal SIS fan part las autoritads da polizia, da guardia da cunfin e da visum da 13 stadis da la UE sco er da la Norvegia e da l'Islanda. Bainbaud vegnan er a sa participar la Gronda Britannia, l'Irlanda ed ils novs stadis da la UE.

Il sistem da segirezza da Schengen prevesa er ina politica da visum cuminaivla. Tut ils stadis da Schengen dattan ils visums tenor criteris unificgads e las dumondas vegnan examinadas detagliadamain.

Ina politica
da visum
cuminaivla

Sch'i dat suspects sin abus en connex cun dar visums, po la Svizra pretender che las dumondas da visum da stadis da ristga la vegnan suttamessas per la consultaziun. Sch'ella ha in motiv per quai, po ella bloccar in visum cun in veto. Ultra da quai po ella mantegnair in scumond d'entrar en Svizra per titularas e per titulars d'in visum da Schengen.

La Svizra
ha ina vusch
en chapitel

Il visum da Schengen

Cun in sulet visum – il visum da Schengen – pon viagiaturas e viagiatur visitiar tut ils stadis da la UE durant trais mais. Per la Svizra basegnan ellas ed els actualmain però anc in visum supplementar. Cun la participaziun a Schengen vegn il visum da Schengen er a valair per la Svizra. Quai ha avantatgs per il turissem svizzer. Ultra da quai pon persunas estras, che vivan en Svizra e che basegnan actualmain in visum per ils stadis da la UE, viagiare en il futur senza visum en quels pajais.

La cunvegna prevesa er mesiras cunter l'abus d'armas. La lescha federala davart las armas correspunda gia oz per gronda part a quellas. In'adattaziun impurtanta è però necessaria: Quai che vala gia daditg per la cumpra tar in martgandant d'armas, daventa ussa er la regla per armas ch'èn vegnidas acquistadas en moda privata ed ertadas. Tut tenor il tip d'arma sto l'acquist vegnir annunzià u i sto vegnir dumandada ina permissiun d'acquistar armas. Tgi che n'è betg tiradura, tiradur, chatschadura, chatschadur, collectadra u collectader d'armas sto da nov inditgar in motiv d'acquist per survegnir ina permissiun d'acquistar armas. Ella u el na sto dentant anc adina betg furnir ina cumprova dal basegn.

Mesiras cunter
l'abus d'armas

La cunvegna da Dublin stat en connex cun il spazi da segirezza da Schengen. Dublin regla, tge stadi ch'è competent per l'examinaziun d'ina dumonda d'asil. Ulteriuras dumondas da la medema persuna (uschenumnadas segundas dumondas) na ston betg pli vegnir tractadas. I vegn spetgà che la Svizra possia dar enavos – tenor la regulaziun da Dublin – dapli dumondas d'asil als auters stadis che quai ch'ella sto surpigliar da tals. Pervi da sia posiziun geografica na tutga la Svizra numnadamain betg tar ils emprims pajais d'asil classics.

Collavuraziun
en il sector d'asil

Eurodac

En la banca da datas eurodac vegnan arcunadas las improntas dals dets da quellas persunas che han inoltrà ina dumonda d'asil en in dals 27 stadis dal sistem da Dublin. Uschia poi vegnir sclerì en moda simpla, sch'ina persuna ha gia inoltrà ina dumonda e tge stadi ch'è competent per examinar quella.

En las tractativas da Schengen ha il secret bancar pudì vegnir segirà tras in contract tar las taglias directas (taglia sin las entradas e sin la facultad). La Svizra na vegn pia betg a surpigliar ils ulteriurs svilups dal dretg da Schengen che pericliteschan il secret bancar tar las taglias directas.

Il secret bancar
per las taglias
directas

Per la confederaziun importan ils custs da Schengen e da Dublin ils proxims onns en media ca. 7,4 milliuns francs per onn. Perencunter pon ins spetgar expensas ch'èn cleramain pli pitschnas pervi da la collavuraziun da Dublin. Sche la Svizra na sa participass betg a la cunvegna da Dublin, stuess pia vegnir fatg quint cun custs supplementars per la confederaziun.

Consequenzas
finanzialas

Las bilaterals II cumpiglian – ultra da Schengen e da Dublin – ulteriuras cunvegnas, numnadamain quellas davart l'imposiziun da taglia sin tschains, davart il cumbat cunter il fraud, davart products agriculs elavurads, davart l'ambient, davart la statistica, davart la promoziun dal film e davart las pensiuns. Cunter questas cunvegnas n'èsi betg vegnì profità dal referendum. La Svizra las vegn a ratifitgar proximamain. Ina refusa da Schengen e da Dublin n'avess nagina influenza sin quai.

Nagina colliaziun
cun las ulteriuras
bilaterals II

Sch'il dretg da Schengen vegn sviluppà vinavant, ha la Svizra ina vusch consultativa, dentant nagin dretg formal da votar. Novas reglas duain vegnir suttamessas al cussegl federal ed al parlament sco er – en cas d'in referendum – al pievel. Il temp transitori fin a la realisaziun importa dus onns. Sche novas reglas vegnan refusadas, po la cunvegna da Schengen vegnir desditga.

Ina vusch
consultativa tar
l'ulteriur svilup

Ulteriuras infurmaziuns

Ils texts da la cunvegna tranter la Svizra e la UE davart l'associaziun a la reglamentaziun da Schengen e da Dublin inclusiv lur agiuntas sco er las missivas correspudentas al cussegl federal pon vegnir consultads sin la pagina d'internet <http://www.europa.admin.ch>.

Ils arguments dals comités da referendum

Numerus comités han profità dal referendum cunter quest project da votaziun.

Il «comité d'acziun cunter Schengen/participaziun a la UE» argumentescha sco suonda:

« Schengen vul dir: dapli persunas criminalas, dapli persunas dischoccupadas, participaziun a la UE

Schengen vul dir via libra per persunas criminalas

Las disposiziuns centralas dal dretg da Schengen sa cloman: «Ils cunfins interns dastgan vegnir passads a mintga lieu senza ina controlla da persunas. Uschia èsi scumandà a las autoritads da cunfin cumpetentas da pudair far insumma anc controllas dals cunfins interns. Cun la deliberaziun da controllas da cunfin croda l'obligaziun da stuair mussar u preschentar in document da passagi dal cunfin valaivel en cas ch'in cunfin intern vegn passà» (convegna da realisaziun da Schengen, art. 2/ conclus dals 26 d'avrigl 1994).

Uschia èsi cler: Tar Schengen na sa tracti – cuntrari a las pretensiuns dal cussegl federal – betg da segirezza. I sa tracta d'abolir las controllas da cunfin ed ils cunfins. Actualmain vegnan mintg'onn refusadas al cunfin u surdadas a la polizia 140000 persunas. Cun Schengen penetreschan quellas persunas en noss pajais. E nus avrin la porta ad ulteriuras dieschmilli persunas criminalas, illegalas, a persunas che lavuran illegalmain, a prostituadas sfurzadas e schizunt a persunas terroristicas che han survegni en l'ost senza problems in visum da Schengen.

Tgi che pretenda che cun Schengen na sa midia «praticamain» nagut vi da noss cunfins, quel na di betg la vardad. Perquai che er en cas da controllas da rauba, che pon vegnir fatgas vinavant, dastgan vegnir controlladas persunas mo, sch'i dat in suspect concret. Quai conferma er il directur general da duana Dietrich: «Nus na dastgain controllar naginas persunas pli, mo perquai ch'ellas passan il cunfin.» (BZ, 5-2-05).

Bleras guardias da cunfin e bleras expertas e blers experts da la polizia han ils dubis ils pli gronds envers Schengen. Ma ellas ed els han survegni in buccarè «da surengiu» e na sa dastgan betg exprimer publicamain.

Schengen ans suttametta a dretg ester

Cun Schengen stuain nus ans suttametter a 500 paginas da dretg ester. E per l'emprima giada en l'istorgia da noss stadi federal stuain nus er surpigliar in nov dretg da la UE senza che nus pudain cundecider.

Schengen ans sforza si l'aboliziun da las controllas da cunfin, in dretg ester e derschadras e derschaders esters sco er ina politica da visum e d'asil dischavantagiusa ed uniformada. Schengen sutminescha noss secret bancar. Perquai è er sa furmà in comité economic cunter Schengen. Nagin uman raschunaivel na suttascriva in tal contract!

Anc l'onn 1999 ha il cussegl federal refusà Schengen, perquai che «transferiments da la suveranità ad instanzas supranaziunalas» (ceder dretgs dal pievel a la UE) sajan «indispensabels» en quest connex. Oz pretenda il cussegl federal il cuntrari.

Schengen ans chatscha en la UE

Il cussegl federal vul sa participar a la UE sur Schengen. Cussegliera federala Calmy-Rey ha confermà quai tar sia conferenza da pressa dals 24-4-2003: «Cun intensivivar las relaziuns bilaterals cun la UE pudain nus preparar il terren per la participaziun a la UE».

Facit: Schengen porta cunfins averts, dapli persunas criminalas, dapli persunas che lavuran illegalmain en Svizra, pajas pli bassas, dapli Svizras e Svizzers dischoccupads, dretg ester ed a la fin finala ina participaziun a la UE. »

Il «comité federal per ina Svizra direct-democratica, neutrala e suverana» argumentescha sco suonda:

« **Schengen:** Perdita da la suveranità e da la cundecisiun democratica. Cunfins averts per la criminalità organisada ed a favur da concerns transnaziunals globalisads. Dischavantatgs per l'economia d'IPM locala, per la communitad e per las ovras socialas. Main segirezza. Sorveglianza da la burgaisa e dal burgais, dapli stadi polizial centralistic.

Dublin: Privel per nossa tradiziun d'asil umanitara, dapli sans-papiers. Perquai: **NA!** As infurmai sin:

www.buergergespraeche.ch www.chance21.ch www.europa-magazin.ch »

Il «comité per in dretg d'armas liberal» argumentescha sco suonda:

« En la UE regla il stadi il possess d'armas, en Svizra è il pievel il stadi. Il possess d'armas è la confidenza da noss stadi en sias burgaisas ed en ses burgais. L'art. 3 da nossa lescha federala davart las armas (LArm) ans dat actualmain il dretg sin in'arma. Tenor la cunvegna sto quella/quel che n'è betg tiradura/tiradur, chatschadura/chatschadur, collectadra/collectader da nov inditgar in motiv d'acquist (possessuras/possessurs d'armas da duas classas). Fin ussa pudain nus laschar en ierta e dar vinavant armas, da nov basegni per quai ina permissiun d'acquistar armas ch'è cumbinata cun taxas. Per tut las midadas da maun vegn introducida in'obligaziun d'annunzia. Noss dretg che datescha da tschientaners da posseder armas en plaina conscienza da la responsabladad dain nus ord maun. En l'ulteriur svilup vegn nossa LArm – sch'i restan differenzas – dictada definitivamain da l'exteriur. Cun Schengen na stat en fatscha a questa perdita da suveranità nagina meglieraziun da la segirezza. Tar las adattaziuns futuras da las directives da la lescha davart las armas da la UE avain nus però ina vusch en chapitel, ma nus na dastgain betg cundecider. Tenor l'art. 7/4 ha la UE l'ultim pled. Sche nus n'acceptain betg in'adattaziun, «...vegn questa cunvegna resguardada sco terminada...». Quai na crai nagin'olma areguard l'ulteriur cuntegn da la cunvegna da Schengen. Nus na duvrain nagin pegiurament da la LArm. Ella duai restar en la suveranità dal pievel. »

Ils arguments dal cussegl federal

Tras Schengen survegn la Svizra instruments impurtants per il cumbat cunter la criminalitad internaziunala. Il medem mument vegn garanti l'andament speditiv dal traffic da cunfin. Dublin impedescha dumondas d'asil multiplas ed abusivas; la tradiziun umanitara da noss pajais resta tuttina mantegnida. Il cussegl federal sustegna il project spezial-main per ils suandants motifs:

Tras la cunvegna da Schengen survegn la Svizra la garanzia che ses pajais vischins – abstrahà da situaziuns excepziunals – na fetschian naginas controllas da cunfin ch'impedeschan il traffic. Quai è er impurtant per l'economia, perquai che la Svizra mantegna stretgas relaziuns da fatschenta cun ses vischins.

Traffic da cunfin
pli speditiv

Persunas criminalas, cuntribandistas e cuntribandists e bandas da cuntribandists da persunas opereschan sur ils cunfins or. Perquai è necessaria ina collavuraziun internaziunala pli stretga da la polizia e da la giustia. Schengen porscha ils instruments moderns correspondents: La banca d'investigaziun SIS colliescha las autoritads da polizia, da visum e da guardia da cunfin dals stadis da Schengen ina cun l'autra. A la Svizra ch'è situada amez l'Europa porta quai dapli segirezza – e betg main sco che las adversarias ed ils adversaris pretendan.

Dapli segirezza
grazia a Schengen

Perquai che la Svizra na fa betg part da l'uniun europeica da duana, sa mida pauc vi da la pratica a noss cunfins. Il corp da guardias da cunfin controllascha vinavant il traffic da rauba e po far en quest connex controllas polizialas da persunas. I na vegnan reducids nagins indrizs da duana. Ultra da quai vegn il corp da guardias da cunfin a far sco enfin uss en collavuraziun cun ils corps chantunals da polizia controllas nunspetgadas a l'intern da la Svizra. La grondezza dal corp da guardia da cunfin resta almain sin il nivel dal december 2003.

Vinavant controllas
da cunfin

Che Schengen augmenta la segirezza, mussa er il consentiment da praticamain tuttas persunas che portan en Svizra la responsabladad per quest sector: Betg mo la conferenza da las directuras e dals directurs chantunals da giustia e polizia beneventan quest plus da segirezza; er il corp da guardias da cunfin e la federaziun svizra da funcziunarias e da funcziunaris da polizia èn s'exprimids cleramain per Schengen.

Er ils chantuns beneventan il gudogn da segirezza

Umans persecitads duain er survegnir asil en l'avegnir. La collavuraziun da Dublin impedescha che requirentas e requirents d'asil ch'èn vegnids refusads da la UE pon puspè transcurrer en Svizra ina procedura d'asil. Persunas che han gia inoltrà ina dumonda d'asil en in auter stadi vegnan identifitgadas cun la banca da datas d'improntas dals dets eurodac e repatriadas en il stadi cumpetent.

Distgargia per ils fatgs d'asil

La participaziun a Schengen ha avantatgs economics. Uschia vegn garantì tras contract il secret bancar per las taglias directas. Er il visum da Schengen è d'avantatg, spezialmain per il turissem: Viagiaturas e viaggiaturs cun in visum da Schengen na basegnan en l'avegnir nagin visum supplementar pli per pudair passentar lur vacanzas er en Svizra. Uschia dastgass il dumber da turistas e da turists spezialmain da martgads creschents sco l'Asia e la Russia crescher considerablmain. Er viaggiaturas e viaggiaturs da fatschenta vegnan a profitar dal nov visum.

L'economia ed il turissem profiteschan

In comité da referendum tema restricziuns radicalas da nossa lescha d'armas. Questa tema è nungiustificada. Il cussegl federal ha resguardà ils giavischs da las federaziuns d'armas e da tiraduras e da tiradurs. Necessarias èn dentant regulaziuns minimalas cunter l'abus d'armas. Igl è giustificatg che l'acquist d'ina arma tranter persunas privatas è suttamess a las medemas cundiziuns che valan gia per il commerzi professiunal. L'acquist d'ina arma na basegna dentant anc adina betg ina cumprova dal basegn. In register central d'armas n'è betg necessari ed appartegnentas ed appartegnents da l'armada dastgan vinavant tegnair en salv lur arma a chasa.

Las midadas en il dretg davart las armas èn giustificadas

Perquai che las pretensiuns da segirezza sa midan permanentain, vegnan las reglas da Schengen er adattadas als svilups futurs. La Svizra po collavurar qua en moda activa. Midadas da la cunvegnan sto ella dentant acceptar pir, sche quellas èn vegnidas acceptadas dal cussegl federal e dal parlament sco er – en cas d’in referendum – dal pievel. Ultra da quai na vegn la Svizra betg suttamessa a la curt europeica. La suveranità da noss pajais, ils process da decisiun democratics sco er las pussaivladads da referendum na vegnan pia betg mess en dumonda. Sche novas reglas na vegnan betg approvadas, po la cunvegna – sco ultima consequenza – vegnir desditga.

La suveranità
e la democrazia
directa restan
garantidas

La participaziun a Schengen ed a Dublin duess pussibilitar tut en tut respargns considerabels. Perquai che grazia a Dublin pon vegnir evitadas expensas supplementaras pervi da segundas dumondas d’asil. Ils custs en il sector da la polizia perencunter, per exempel per il sistem d’infurmaziun da Schengen (SIS), èn relativamain pitschens.

Respargns
considerabels

Cun Schengen e cun Dublin ha la Svizra negozià in contract ch’è adattà a ses basegns ed a sias particularitads. Ella resta er entaifer Schengen in cas spezial, profitescha dentant da tut las mesiras per la segirezza sco er da la distgargia tar ils fatgs d’asil. Ella po profitar dals avantatgs da Schengen e da Dublin senza stuair entrar en la UE perquai.

Nagin connex
cun in’entrada
en la UE

Per tut quests motifs recumandan il cussegl federal ed il parlament d’acceptar quest project.

Lescha da partenadi

La dumonda da votaziun è:

Vulais Vus acceptar la lescha federala dals 18 da zercladur 2004 davart il partenadi registrà da pèrs da la medema schlattaina (**lescha da partenadi**, LPart)?

Il cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar la lescha da partenadi.

Il cussegl naziunal ha acceptà il project da votaziun cun 112 cunter 51 vuschs tar 16 abstenziuns, il cussegl dals chantuns cun 33 cunter 5 vuschs tar 4 abstenziuns.

Il pli important en furma concisa

En Svizra èn pèrs da la medema schlattaina dischavanta-giads ozendi en differents champs da la vita. La nova lescha da partenadi megliescha la posiziun giuridica da quests pèrs, na dat dentant betg ils medems dretgs al partenadi registrà sco a la lètg.

Diminuir
dischavantatgs

La nova lescha permetta a pèrs da la medema schlattaina da laschar registrar lur partenadi tar l'uffizi da stadi civil ed uschia da segirar giuridicamain lur partenadi. Il partenadi registrà constituescha ina communidad da vita cun dretgs vicendaivels e cun obligaziuns vicendaivlas. Sch'i sa tracta per exempel da la taglia e da l'ierta, da las assicuranzas socialas e da la prevenziun professiunala, vegn quel tractà da medema maniera sco la lètg.

Segirezza giuridica
per la relaziun

Perencunter na permetta la lescha da partenadi betg che duas dunnas u che dus umens adopteschan communablain in uffant. Er proceduras da la medischina da reproducziun èn scumandadas. Pia na pon ellas u els betg fundar ina famiglia en il senn pli stretg.

Nagina fundaziun
da famiglia

Cunter questa lescha è vegnì profità dal referendum. Il comité adversari vesa in privel per la lètg e per la famiglia. La lescha saja ultra da quai nunnecessaria, perquai ch'il dretg vertent pussibiliteschia als pèrs da la medema schlattaina da reglar sufficientamain lur relaziun.

Motivs per il
referendum

Il cussegl federal ed il parlament èn da l'avis che la lescha da partenadi saja necessaria e raschunaivla. Pèrs da la medema schlattaina duain avair la pussaivladad da segirar giuridicamain lur partenadi en responsabladad vicendaivla. La renconuschientscha dal partenadi registrà diminuescha inegalitads e pregiudizis.

Posiziun
dal cussegl federal
e dal parlament

Il project da votaziun en detagl

La lescha da partenadi regla a moda simpla e moderna la communitad da vita da duas personas creschidas da la medema schlattaina.	Simpel e modern
Duas personas da la medema schlattaina pon laschar registrar lur partenadi tar l'uffizi da stadi civil. Ellas na dastgan ni esser parentas ina cun l'otra ni gia viver en partenadi registrà ni esser maridadas. Lur stadi civil sa cloma: «en partenadi registrà».	Registraziun dal partenadi
La nova lescha oblighescha las duas partenarias u ils dus partenaris d'assistere e da respectar in l'auter. Ellas u els duain procurar communablamain per lur mantegniment e dastgan disponer da lur abitaziun mo en enclegientscha. Sin dumonda ston ellas u els infurmar in l'auter davart lur entrada, davart lur facultad e davart lur debits.	Responsabladad vicendaivla
La registraziun dal partenadi n'ha – auter che tar la maridaglia – naginas consequenzas per il num da famiglia. Per il dretg da dimora e per il dretg da burgais svizzer valan dentant las medemas pretensiuns sco per conjugals. La natiralisaziun facilitada n'è dentant betg pussaivla per partenadis registrads.	Num, dimora e dretg da burgais
En secturs impurtants sco tar il dretg d'ierta, tar las assicuranzas socialas e tar la prevenziun professiunala han pèrs da la medema schlattaina ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sco conjugals. Sch'i na vegn fixà nagut auter, dispona mintga partenaria e mintga partenari da l'atgna facultad.	Dretgs ed obligaziuns
Pèrs da la medema schlattaina na pon betg adoptar uffants. Spezialmain èsi er scumandà d'adoptar sco agen uffant in uffant consanguin da la partenaria u dal partenari. Medema-main esclusa è ina reproducziun assistida da la medischina (p.ex. fructificaziun artificziala).	Scumond d'adopziun e da medischina da reproducziun
Sch'in pèr vul schliar il partenadi en enclegientscha, po el dumandar quai davant dretgira. Sche las partenarias u sch'ils partenaris vivan dapi almain in onn separadamain, è er pussaivel in plant unilateral per schliar il partenadi registrà. En cas da direzza po la dretgira fixar contribuziuns da mantegniment.	Schliaziun reglada

Ilis arguments dal comité da referendum

« NA a la lescha da partenadi

La lescha n'è betg necessaria

Umans cun sentiments per la medema schlattaina na vegnan betg pli exclus ozendi. Per l'acceptanza sociala da lur moda da viver na basegni perquai betg la lescha da partenadi. I n'exista er nagina necessitad reala per stgaffir in nov stadi civil. Gia oz pon numnadain pèrs da la medema schlattaina concluder libramain tranter sai – en il rom da las leschas vertentas – dretgs vicendaivels ed obligaziuns vicendaivlas (p.ex. dretgs da visita en ospitals ed en autras instituziuns). Nua ch'i dat anc mancanzas en quest sector, pon quellas vegnir eliminadas cun midar minimalmain la lescha.

La lescha dat in fauss signal

En in rapport da l'onn 1999 na definescha il departament federal da giustia e polizia la lèt看 betg en emprima lingia sco reconuschientscha giuridica da l'uniun da duas personas creschidas, mabain sco structura giuridica per promover il svilup da la cuminanza statala. En sia funcziun da reproducziun e d'educaziun duai perquai la lèt看 tranter um e dunna resp. la famiglia vegnir sustegnida e promovida persistentamain dal stadi. Cun assimilar per gronda part en il dretg civil ils partenadis da pèrs da la medema schlattaina a la lèt看 convenziunala dess il stadi in fauss signal e creass ultra da quai novas inegalitads. Suenter l'acceptaziun da la lescha da partenadi dastgassan perquai pèrs regi-strads bainbaud laschar succeder pretensiuns sin in dretg d'adoptar uffants e sin in dretg a la medischina da reproducziun. Tras in plant da discriminaziun a la curt europeica dals dretgs umans pudess la Svizra vegnir sfurzada da francar quests dretg en la lescha.

La lescha è sproporziunada

En pajais, nua ch'il partenadi da pèrs da la medema schlattaina po gia vegnir registrà, fa main che 1% da las personas pertutgadas diever da questa pussaivladad; e la quota da separaziun è extraordinariamain gronda tar quels pèrs. Pervi da quai èn ils custs e la lavur per stgaffir e realisar ina lescha da partenadi sproporziunads. Ultra da quai disfavisass quai autras furmas da la cuminanza senza lèt看.

www.nein-zum-partnerschaftsgesetz.ch »

Ils arguments dal cussegl federal

Tras la lescha da partenadi vegn la vita cuminaivla da pèrs da la medema schlattaina renconuschida e reglada giuridicain. Il cussegl federal sustegna il project spezialmain per ils suandants motivs:

En nossa societad èsi in fatg che pèrs da la medema schlattaina vivan ensemen. Per questa vita cuminaivla na datti fin uss nagina protecziun giuridica sufficiente. Tras la nova lescha pon duas persunas da la medema schlattaina manar ina relaziun segira en providiment vicendaivel ed en prevenziun vicendaivla. Quai è en l'interess dal stadi e da la societad.

En l'interess
dal stadi
e da la societad

Pèrs da la medema schlattaina èn ozendi dischavantiads en differents champs da la vita. Uschia n'ha per exempel in um, che maina sur onns la chasada per ses ami, tras lescha nagin dretg d'ina part da l'ierta il mument da la mort da l'ami. Ina dunna che smetta sia activitad professiunala per tgirar sur onns sia amia, po vegnir en misergia senza pajaments da mantegniment suenter la schliaziun da la relaziun. Perquai èsi ura e temp da meglierar la posiziun giuridica da tals pèrs.

Meglierar la
posiziun giuridica

Singuls chantuns han relaschè leschas per meglierar la posiziun giuridica da pèrs da la medema schlattaina. Perquai che questas leschas valan mo per il territori chantunal, pon midadas da domicil chaschunar problems. Cunzunt na sa laschan champs da la vita impurtants dentant betg reglar en il dretg chantunal. Perquai dovri ina soluziun federala.

Ina soluziun
federala
è necessaria

Tras la registraziun consolideschan dus umans creschids da la medema schlattaina lur communitad da vita. Tras quai na mettan ellas ed els dentant betg il crap per fundar ina famiglia, cunquai ch'ellas ed els èn exclus da l'adopziun e da proceduras da reproducziun assistida da la medischina. Cuntrari a l'opiniun dal comité da referendum na periclitescha in tal partenadi betg la lètg.

Nagina periclitaziun
da la lètg e da la
famiglia

La lescha da partenadi sezza è ina lescha che sa restrenscha a l'essenzial. Er ils custs e la lavur per adattar il dretg en ils chantuns ed en las vischnancas èn giustifitgabels. Per ils uffizis da stadi civil resulta mo ina pitschna chargia supplementara, perquai ch'ins po spetgar en l'entira Svizra – en cumparegliaziun cun las maridaglias – mo paucas registraziuns.

Paucs custs e
pauca lavur

Il partenadi registrà è in urden giuridic modern e flexibel per dus umans creschids da la medema schlattaina che vulan surpigliar responsabladad in per l'auter. Tras quai na survegnan ellas ed els dentant betg mo avantatgs, mabain surpiglian er incumbensas ed obligaziuns.

Betg mo avantatgs,
er obligaziuns

Per tut quests motivs recumondan il cussegl federal ed il parlament d'acceptar la lescha da partenadi.

Text da votaziun

Conclus federal

davart l'approvaziun e la realisaziun da las cunvegnas bilateralas tranter la Svizra e la UE per l'associaziun a la reglamentaziun da Schengen e da Dublin

dals 17 da december 2004

L'assemblea federala da la confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 54 alinea 1 e 166 alinea 2 da la constituziun federala¹, suenter avair gi invista da la missiva dal cussegl federal dal 1. d'october 2004², *concluda:*

Art. 1

¹ Approvadas vegnan:

- a. la cunvegna dals 26 d'october 2004³ tranter la confederaziun svizra, l'unien europeica e la communitad europeica davart l'associaziun da quest stadi tar la realisaziun, l'applicaziun ed il svilup dal possess actual da Schengen;
- b. la cunvegna dals 26 d'october 2004⁴ tranter la confederaziun svizra e la communitad europeica davart ils criteris e las proceduras per determinar il stadi cumpetent per examinar ina dumonda d'asil inoltrada en in stadi commember u en Svizra;
- c. la convenziun dals 17 da december 2004⁵ tranter la confederaziun svizra, la republica da l'Islanda ed il reginavel da la Norvegia davart la realisaziun, l'applicaziun ed il svilup dal possess actual da Schengen e davart ils criteris e las proceduras per determinar il stadi cumpetent per examinar ina dumonda d'asil inoltrada en Islanda, en Norvegia u en Svizra;
- d. la cunvegna dals 26 d'october 2004⁶ en furma d'ina correspundenza tranter il cussegl da l'unien europeica e la confederaziun svizra davart las giuntas che sustegnan la cumissiun europeica tar l'execuziun da sias cumpetenzas da realisaziun.

² En il rom da la constituziun federala e da la lescha federala dals 22 da december 1999⁷ davart la participaziun dals chantuns a la politica exteriura da la confederaziun reglan la confederaziun ed ils chantuns en ina cunvegnientscha la participaziun dals chantuns tar la realisaziun e tar l'ulteriur svilup dal possess actual da Schengen e da Dublin avant l'entrada en vigor da quellas cunvegnas.

³ Il corp da guardias da cunfin ademplescha incumbensas da segirezza en collavuraziun cun la polizia dals chantuns e da la confederaziun. La suveranidat da polizia chantunala resta garantida en quest connex. Il corp da guardias da cunfin mantegna almain l'effectiv dals 31 da december 2003.

1 CS 101

2 BBI 2004 5965

3 BBI 2004 6447

4 BBI 2004 6479

5 BBI 2004 6493

6 BBI 2004 6497

7 CS 138.1

⁴ Il cussegl federal vegn autorisà da ratifitgar las cunvegnans menziunadas en l'alineia 1.

Art. 2

Il cussegl federal vegn autorisà da far – en cumplettaziun da las cunvegnans menziunadas en l'artitgel 1 alineia 1 – las suandantas cunvegnas:

- a. la cunvegna tranter la confederaziun svizra ed il reginavel dal Danemarc davart la constituziun da dretgs e d'obligaziuns tranter quels dus stadis areguard la collavuraziun tenor Schengen;
- b. il protocol tar la cunvegna per l'associazion a la reglamentaziun da Dublin davart la participaziun dal reginavel dal Danemarc a questa cunvegna.

Art. 3

Las leschas federalas qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

1. Lescha federala dals 26 da mars 1931⁸ davart la dimora ed il domicil dals esters

Segund chapitel a: Interpresas da transport

Art. 22bis

¹ Las interpresas d'aviaziun, da transport sin via e da navigaziun che transportan persunas en il traffic da lingia internaziunal èn obligadas da prender tut las mesiras che pon vegnir pretendidas dad ellas per ch'i vegnian transportadas mo persunas che possedan ils documents da viadi ch'èn necessaris per il transit, per l'entrada u per la partenza.

² Il cussegl federal regla la dimensiun da l'obligaziun d'avair quità da las interpresas d'aviaziun, da transport sin via e da navigaziun.

³ Las autoritads cumpetentas da la confederaziun e dals chantuns collavuran cun las interpresas d'aviaziun, da transport sin via e da navigaziun. Las modalitads da la collavuraziun ston vegnir regladas en la permissiun da manaschi u en ina cunvegna che vegn fatga tranter l'uffizi federal competent e l'interpresa.

Art. 22ter

¹ Las interpresas d'aviaziun, da transport sin via, da navigaziun u da viafier en il traffic da lingia internaziunal han da porscher – sin dumonda da las autoritads cumpetentas da la confederaziun u dals chantuns – immediatamain assistenza a las persunas, a las qualas è vegnida refusada l'entrada.

² L'obligaziun d'assistenza cumpiglia:

- a. il transport immediat da la persuna pertutgada da la Svizra en il stadi da derivanza, en il stadi che ha emess ils documents da viadi u en in auter stadi, en il qual sia admissiun è garantida;
- b. da surpigliar ils custs betg cuvrids per l'accompagnament necessari sco er ils custs usitads da vita e d'assistenza fin a la partenza u fin a l'entrada en Svizra.

⁸ CS 142.20

³ Sch'ina interpresa d'aviazium, da transport sin via u da navigaziun na po betg cumprovar ch'ella haja adempli sia obligaziun d'avair quità, sto ella surpigliar supplementarmain:

- a. ils custs usitads da vita e d'assistenza ch'èn vegnids purtads da las autoritads da la confederaziun u dals chantuns, e quai fin ad ina dimora da sis mais, inclusiv ils custs per l'arrest tenor il dretg d'esters;
- b. ils custs per l'accumpagnament;
- c. ils custs da repatriament.

⁴ L'alinea 3 na vegn betg applitgà, sch'igl è vegni permess a la persuna transportada d'entrar en Svizra tenor l'artitgel 21 da la lescha d'asil dals 26 da zercladur 1998⁹. Il cussegl federal po prevair ulteriuras excepziuns, spezialmain per situaziuns excepziunalas sco guerra u catastrofes da la natira.

⁵ Il cussegl federal po fixar ina pauschala sin basa dals custs probabels.

⁶ Per quest intent pon vegnir pretendidas garanzias.

Art. 22g

Per recurs che sa referesch a disposiziuns da quest chapitel vala l'artitgel 25 da la lescha federala dals 19 da zercladur 1992¹⁰ davart la protecciun da datas (LPD).

Terz chapitel a: Protecciun da datas en il rom da la cunvegna d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen

Art. 22h

La comunicaziun da datas personalas a las autoritads cumpetentas da stadis ch'èn liads tras ina da las cunvegns d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen¹¹ ha il medem status giuridic sco la comunicaziun da datas personalas tranter organs federals.

Art. 22i

¹ L'uffizi federal cumpetent è l'autorità centrala per consultaziuns en connex cun dumondas da visum tenor las cunvegns d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen¹¹.

⁹ CS 142.31

¹⁰ CS 235.1

¹¹ cunvegna dals 26 d'october 2004 tranter la confederaziun svizra, l'uniun europeica e la communitad europeica davart l'associaziun da quest stadi tar la realisaziun, l'applicaziun ed il svilup dal possess actual da Schengen (BB1 2004 6447); cunvegna tranter la confederaziun svizra ed il reginavel dal Danemarc davart la constituziun da dretgs e d'obligaziuns tranter quels dus stadis areguard la collavuraziun tenor Schengen; convenziun dals 17 da december 2004 tranter la confederaziun svizra, la republica da l'Islanda ed il reginavel da la Norvegia davart la realisaziun, l'applicaziun ed il svilup dal possess actual da Schengen e davart ils criteris e las proceduras per determinar il stadi cumpetent per examinar ina dumonda d'asil inoltrada en Islanda, en Norvegia u en Svizra (BB1 2004 6493)

² En questa funcziun po el communitgar e consultar cun agid da proceduras automatisadas spezialmain datas da las suandantas categorias:

- a. la represchentanza diplomatica u consulara, tar la quala è vegnida inoltrada la dumonda da visum;
- b. l'identitad da la persuna pertutgada (num, prenum, data da naschienscha, lieu da naschienscha, naziunalitad, domicil, professiun e patrun) sco er, sche necessari, l'identitad da ses confamigliars;
- c. indicaziuns davart ils documents d'identitad;
- d. indicaziuns davart ils lieus da dimora e da las rutas.

³ Las represchentanzas svizras a l'ester pon barattar cun lur partenaris dals stadis, ch'èn liads cun ina da las cunvegns d'associazion a la reglamentaziun da Schengen, las datas ch'èn necessarias per la collavuraziun consulara al lieu, numnadain infurmaziuns davart l'utilisaziun da documents falsifitgads u sfalsifitgads e davart organisaziuns da cuntribanda da persunas sco er datas da las categorias menziunadas en l'alineia 2.

⁴ Il cussegl federal po adattar las categorias da datas personalas menziunadas en l'alineia 2 als svilups ils pli novs dal possess actual da Schengen. El consultescha per quest intent la persuna federala incumbensada per la protecziun da datas.

Art. 22j

¹ Las autoritads da controlla al cunfin e las interpresas da transport pon barattar las datas personalas necessarias en il rom da l'obligaziun d'avair quità tenor l'artitgel 22a^{bis} e da l'obligaziun d'assistenza tenor l'artitgel 22a^{ter}.

² Per quest intent pon ellas communitgar e consultar spezialmain las datas personalas tenor l'artitgel 22i alineia 2 literas b–d.

³ Ils artitgels 22h e 22k–22o valan conform al senn.

Art. 22k

¹ A terzs stadis dastgan vegnir communitgadas datas personalas mo, sche quels garanteschan in nivel da protecziun da datas adequat.

² Sch'in terz stadi na garantescha betg in nivel da protecziun da datas adequat, al pon vegnir communitgadas datas personalas en il cas singul, sche:

- a. la persuna pertutgada ha consentì senza il minim dubi; sch'i sa tracta da datas personalas u da profils da personalitads degns da protecziun speziala, sto il consentiment esser explicit;
- b. la comunicaziun è necessaria per proteger la vita u l'integritad corporala da la persuna pertutgada; u
- c. la comunicaziun è necessaria per proteger interess publics predominants u per constatar, exequir u far valair dretgs legals davant dretgira.

³ Ultra dals cas numnads en l'alineia 2 pon datas personalas er vegnir communitgadas, sche garantias suffizientas garanteschan en il cas singul ina protecziun adequata da la persuna pertutgada.

⁴ Il cussegl federal determinescha la dimensiun da las garantias che ston vegnir prestadas e las modalitads per prestar quellas garantias.

Art. 22l

¹ Sch'i vegnan procuradas datas personalas, sto la persuna pertutgada vegnir infurmada da quai. L'obligaziun d'infurmaziun croda, sche la persuna pertutgada è gia infurmada.

² La persuna pertutgada sto almain vegnir infurmada davart:

- a. il possessur da la collecziun da datas;
- b. l'intent da l'elavuraziun;
- c. las categorias dals retschaviders, sch'igl è prevista ina comunicaziun da las datas;
- d. il dretg d'obtegnair infurmaziuns tenor l'artitgel 22m;
- e. las consequenzas, sch'ella refusa d'inditgar las datas pretendidas.

³ Sche las datas na vegnan betg procuradas tar la persuna pertutgada, sto quella vegnir infurmada il pli tard tar il cumenzament da l'arcunaziun da las datas u tar l'emprima comunicaziun a terzas persunas, nun che quai na saja betg pussaivel u mo pussaivel cun expensas sproporziunadas u che l'arcunaziun u la comunicaziun da las datas vegnia prevista explicitamain da la lescha.

Art. 22m

Il dretg d'obtegnair infurmaziuns sa drizza tenor l'artitgel 8 LPD¹². Il possessur da la collecziun da datas dat er infurmaziuns davart las indicaziuns disponiblas da la derivanza da las datas.

Art. 22n

¹ Per restrenscher l'obligaziun d'infurmaziun ed il dretg d'obtegnair infurmaziuns vala l'artitgel 9 alineas 1, 2 e 4 LPD¹².

² Sche l'infurmaziun è vegnida refusada, restrenschida u suspendida, sto ella vegnir prendida suenter, uschespert ch'il motiv per refusar, restrenscher u suspender tala è crudà, nun che quai na saja betg pussaivel u mo pussaivel cun expensas sproporziunadas.

Art. 22o

La persuna federala incumbensada per la protecziun da datas po contestar ina decisiun prendida tenor l'artitgel 27 alinea 5 LPD¹² sco er la decisiun da l'autorità da recurs.

Terz chapitel b: Eurodac

Art. 22p

¹ Ils posts da cunfin e las autoritads da polizia dals chantuns e da las vischnancas prendan immediatamain las improntas da tut ils dets da persunas estras ch'èn pli

¹² CS 235.1

veglias che 14 onns, sche la persuna pertutgada entra illegalmain en Svizra d'in stadi che n'è betg lià cun ina da las cunvegns d'associazioni a la reglamentaziun da Dublin¹³, e sche quella persuna na vegn betg refusada.

² Ultra da las improntas dals dets vegnan registradas las suandantas datas:

- a. il lieu e la data da l'arrestaziun en Svizra;
- b. la schlattaina da la persuna arrestada;
- c. la data cur che las improntas dals dets èn vegnidas fatgas;
- d. il numer distinctiv svizzer da las improntas dals dets;
- e. la data da la transmissiun da las datas a l'unitad centrala.

³ Ils posts da cunfin e las autoritads da polizia e d'esters dals chantuns e da las vischnancas pon prender las improntas da tut ils dets da personas estras ch'èn pli veglias che 14 onns e che sa trategnan illegalmain en Svizra per controllar, sch'ellas han già inoltrà ina dumonda d'asil en in auter stadi ch'è lià cun ina da las cunvegns d'associazioni a la reglamentaziun da Dublin.

⁴ Las datas registradas tenor ils alineas 2 e 3 vegnan tramessas a l'uffizi federal cumpetent per las trasmetter vinavant a l'unitad centrala.

⁵ Las datas transmessas tenor l'alinea 2 vegnan arcunadas da l'unitad centrala en la banca da datas eurodac e destruidas automaticamain dus onns suenter che las improntas dals dets èn vegnidas prendidas. L'uffizi federal cumpetent dumonda immediatamain l'unitad da destruir pli baud questas datas, uschespert ch'ella survegn enconuschientscha che la persuna estra:

- a. ha survegnì en Svizra ina permissiun da dimora;
- b. ha bandunà il territori suveran dals stadis ch'èn liads cun ina da las cunvegns d'associazioni a la reglamentaziun da Dublin;
- c. ha survegnì la naziunalitad d'in stadi ch'è lià cun ina da las cunvegns d'associazioni a la reglamentaziun da Dublin.

⁶ Per las proceduras tenor ils alineas 1–5 èn applitgabels ils artitgels 102b–102g da la lescha d'asil dals 26 da zercladur 1998¹⁴.

Art. 23b

¹ L'uffizi federal cumpetent chastia ina interpresa d'aviazioni, da transport sin via u da navigaziun che transporta – violond sia obligaziun d'avair quità – personas che na possedan betg ils documents da viadi ch'èn necessariis per il transit, per l'entrada u

¹³ cunvegna dals 26 d'october 2004 tranter la confederaziun svizra e la communitad europeica davart ils criteris e las proceduras per determinar il stadi cumpetent per examinar ina dumonda d'asil inoltrada en in stadi commember u en Svizra (BBI 2004 6479); protocol tar la cunvegna per l'associazioni a la reglamentaziun da Dublin davart la participaziun dal riginavel dal Danemarc a questa cunvegna; convenziun dals 17 da december 2004 tranter la confederaziun svizra, la republica da l'Islanda ed il riginavel da la Norvegia davart la realisaziun, l'applicaziun ed il svilup dal possess actual da Schengen e davart ils criteris e las proceduras per determinar il stadi cumpetent per examinar ina dumonda d'asil inoltrada en Svizra, en Islanda u en Norvegia (BBI 2004 6493)

¹⁴ CS 142.31

per la partenza, e quai cun ina multa da fin ad 8000 francs per mintga persuna transportada.

² El na decretescha nagina multa, sche:

- a. la persuna transportada ha survegni la permissiun d'entrar e da cuntinuar il viadi;
- b. la scuvrida d'ina falsificaziun u sfalsificaziun dals documents da viadi n'ha betg pudì vegnir pretendida da l'interpresa da transport;
- c. l'interpresa da transport è vegnida sfurzada da transportar ina persuna;
- d. l'entrada en Svizra è vegnida permessa a la persuna transportada tenor l'artitgel 21 da la lescha d'asil dals 26 da zercladur 1998¹⁵.

³ Il cussegl federal po prevarir ulteriuras excepziuns, spezialmain per situaziuns excepziunalas sco guerra u catastrofes da la natira.

⁴ En cas levs po l'uffizi federal cumpetent desister d'ina multa, spezialmain sch'i n'èn betg resultads custs betg cuvrids per l'assistenza, per viver e per la repatriaziun.

⁵ Sch'i dat ina convegna davart la collavuraziun tenor l'artitgel 22a^{bis} alineia 3, resguarda l'uffizi federal cumpetent quest fatg cun fixar la multa.

⁶ Las disposiziuns da procedura da la lescha federala dals 22 da mars 1974¹⁶ davart il dretg penal administrativ èn applitgables.

2. Lescha d'asil dals 26 da zercladur 1998¹⁵

Titel da classificaziun avant l'art. 96

Chapitel 7: Elavuraziun da datas personalas

Part 1: Princip

Art. 96 Elavuraziun da datas personalas

L'uffizi federal, las autoritads da recurs sco er las organisaziuns privatas incumbensadas cun pensums che sa basan sin questa lescha pon elavurar u laschar elavurar datas personalas, surtut er datas u profils da personalitads degns da protecziun speziala tenor l'artitgel 3 literas c e d da la lescha federala dals 19 da zercladur 1992¹⁷ davart la protecziun da datas (LPD), d'ina persuna che dumonda asil u che ha basegn da protecziun, e da ses confamigliars, uschenavant ch'els dovran questas datas per ademplir lur incumbensas legalas.

Art. 99 al. 1

¹ Da personas che dumondan asil e da personas che han basegn da protecziun vegnan prendidas las improntas da tut ils dets e fatgas fotografias. Il cussegl federal po prevarir excepziuns per personas minorennas sut 14 onns.

¹⁵ CS 142.31

¹⁶ CS 313.0

¹⁷ CS 235.1

Part 2: Elavuraziun da datas en il rom da las convegnas d'associazion a la reglamentaziun da Dublin

Art. 102a Eurodac

¹ En il rom da l'applicaziun da las convegnas d'associazion a la reglamentaziun da Dublin¹⁸ è cumpetent l'uffizi federal da traffic cun l'unitad centrala dal sistem eurodac.

² El transmitta las suandantas datas a l'unitad centrala:

- a. il lieu e la data da la dumonda en Svizra;
- b. la schlattaina da la persuna petenta;
- c. las improntas dals dets prenidadas tenor l'artigel 99 alinea 1;
- d. il numer distinctiv svizzer da las improntas dals dets;
- e. la data cur che las improntas dals dets è vegnidas fatgas;
- f. la data da la transmissiun da las datas a l'unitad centrala.

³ Las datas transmessas vegnan arcunadas en la banca da datas eurodac e cumparegliadas cun las datas ch'èn gia arcunadas en questa banca da datas. Il resultat da questa cumparegliaziun vegn communitgà a l'uffizi federal.

⁴ Las datas vegnan destruidas automaticamain da l'unitad centrala diesch onns sunter che las improntas dals dets è vegnidas prenidadas. Sch'ina persuna, da la quala è vegnidas transmessas da la Svizra datas a la banca da datas eurodac, survegn avant la scadenza da quest termin la naziunalitad d'in stadi ch'è lià cun ina da las convegnas d'associazion a la reglamentaziun da Dublin, dumonda l'uffizi federal, uschespert ch'el ha enconuschientscha da quest fatg, l'unitad centrala da destruir pli baud questas datas.

Art. 102b Comunicaziun da datas personalas ad in stadi ch'è lià cun ina da las convegnas d'associazion a la reglamentaziun da Dublin

La comunicaziun da datas personalas a las autoritads cumpetentas da stadis ch'èn liads tras ina da las convegnas d'associazion a la reglamentaziun da Dublin ha il medem status giuridic sco la comunicaziun da datas personalas tranter organs federals.

Art. 102c Comunicaziun da datas personalas ad in stadi che n'è betg lià cun ina da las convegnas d'associazion a la reglamentaziun da Dublin

¹ A terzs stadis dastgan vegnir communitgadas datas personalas mo, sche quels garanteschon in nivel da protecziun da datas adequat.

² Sch'in terz stadi na garantescha betg in nivel da protecziun da datas adequat, al pon vegnir communitgadas datas personalas en il cas singul, sche:

- a. la persuna pertutgada ha consentì senza il minim dubi; sch'i sa tracta da datas personalas u da profils da personalitads degns da protecziun speziala, sto il consentiment esser explicit;

¹⁸ vesair l'annotaziun 13

- b. la comunicaziun è necessaria per proteger la vita u l'integritad corporala da la persuna pertutgada; u
- c. la comunicaziun è necessaria per proteger interess publics predominants u per constatar, exequir u far valair dretgs legals davant dretgira.

³ Ultra dals cas numnads en l'alineia 2 pon datas persunalas er vegnir comunitgadas, sche garanzias suffizientas garanteschon en il cas singul ina protecziun adequata da la persuna pertutgada.

⁴ Il cussegl federal determinescha la dimensiun da las garanzias che ston vegnir prestadas e las modalitads per prestar quellas garanzias.

Art. 102d Obligaziun d'infurmaziun en cas che datas persunalas vegnan procuradas

¹ Sch'i vegnan procuradas datas persunalas, sto la persuna pertutgada vegnir infurmada da quai. L'obligaziun d'infurmaziun croda, sche la persuna pertutgada è gia infurmada.

² La persuna pertutgada sto almain vegnir infurmada davart:

- a. la possessura u il possessur da la collecziun da datas;
- b. l'intent da l'elavuraziun;
- c. las categorias da las retschavidras e dals retschaviders, sch'igl è prevista ina comunicaziun da las datas;
- d. il dretg d'obtegnair infurmaziuns tenor l'artitgel 102e;
- e. las consequenzas, sch'ella refusa d'inditgar las datas pretendidas.

³ Sche las datas na vegnan betg procuradas tar la persuna pertutgada, sto quella vegnir infurmada il pli tard tar il cumenzament da l'arcunaziun da las datas u tar l'emprima comunicaziun a terzas persunas, nun che quai na saja betg pussaivel u mo pussaivel cun expensas sproporzionadas u che l'arcunaziun u la comunicaziun da las datas vegnia prevista explicitamain da la lescha.

Art. 102e Dretg d'obtegnair infurmaziuns

Il dretg d'obtegnair infurmaziuns sa drizza tenor l'artitgel 8 LPD¹⁹. La possessura u il possessur da la collecziun da datas dat er infurmaziuns davart las indicaziuns disponiblas da la derivanza da las datas.

Art. 102f Restricziun da l'obligaziun d'infurmaziun e dal dretg d'obtegnair infurmaziuns

¹ Per restrenscher l'obligaziun d'infurmaziun ed il dretg d'obtegnair infurmaziuns vala l'artitgel 9 alineas 1, 2 e 4 LPD¹⁹.

² Sche l'infurmaziun è vegnida refusada, restrenschida u suspendida, sto ella vegnir prendida suenter, uschespert ch'il motiv correspondent è crudà, nun che quai na saja betg pussaivel u mo pussaivel cun expensas sproporzionadas.

¹⁹ CS 235.1

Art. 102g Cumpetenzza da far recurs da la persuna federala incumbensada per la protecziun da datas

La persuna federala incumbensada per la protecziun da datas po contestar ina decisiun prendida tenor l'artitgel 27 alinea 5 LPD²⁰ sco er la decisiun da l'autorità da recurs.

Art. 107a Procedura tenor Dublin

Recurs cunter decisiuns da betg entrar en chaussa en cas da dumondas da requirentas u da requirents d'asil, che pon partir en in stadi ch'è – sin basa d'in contract internaziunal – cumpetent per l'execuziun da la procedura d'asil e da spediida, n'han nagin effect suspensiv. Sch'igl èn avant maun indizis motivads ch'ils dretgs garantids tras la convenziun dals 4 da november 1950²¹ per la protecziun dals dretgs umans e da las libertads fundamentalas vegnan violads da quel stadi, po vegnir concedi l'effect suspensiv.

Titel da classificaziun avant l'art. 115

Chapitel 10: Disposiziuns penalas

Part 1: Disposiziuns penalas tar il chapitel 5 part 2

Titel da classificaziun avant l'art. 117a

Part 2: Disposiziuns penalas tar il chapitel 7 part 2

Art. 117a Elavuraziun da datas personalas cuntraria a l'intent

Tgi che elavurescha datas personalas ch'èn arcunadas en eurodac per in auter intent che quel da constatar, tge stadi ch'è cumpetent per l'examinaziun da la dumonda d'asil inoltrada d'ina burgaisa u d'in burgais d'in terz stadi en in stadi dal champ d'applicaziun da las cunvegns d'associazioni a la reglamentaziun da Dublin, vegn chastià cun multa fin a 10'000 francs.²²

Titel da classificaziun avant l'art. 118

Part 3: Persecuziun penala

Art. 118 titel tematic

aboli

²⁰ CS 235.1

²¹ CS 0.101

²² en cas che la midada dals 13 da december 2002 da la part generala dal cudesch penal (BBI 2002 8240) entra en vigur, vegn l'artitgel 117a formulà sco suonda:

Tgi che elavurescha datas personalas ch'èn arcunadas en eurodac per in auter intent che quel da constatar, tge stadi ch'è cumpetent per l'examinaziun da la dumonda d'asil inoltrada d'ina burgaisa u d'in burgais d'in terz stadi en in stadi dal champ d'applicaziun da las cunvegns d'associazioni a la reglamentaziun da Dublin, vegn chastià cun multa.

3. Lescha da responsabladad dals 14 da mars 1958²³

Va. part:

Responsabladad per donns en connex cun il manaschi dal sistem d'infurmaziun da Schengen

Art. 19a

¹ Per il donn ch'ina persuna che stat en il servetsch da la confederaziun u d'in chantun fa cunter il dretg ad ina terza persuna cun manar il sistem d'infurmaziun da Schengen è responsabla la confederaziun.

² Sche la confederaziun ha prestà ina cumpensaziun, ha ella il dretg da prender regress sin il chantun, en il servetsch dal qual la persuna stat che ha chaschunà il donn.

Art. 19b

La confederaziun è responsabla envers terzas personas donnegiadadas senza la cumprova d'ina illegalitad, sche:

- a. l'autorità d'in auter stadi ch'è lià cun ina da las cunvegns d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen²⁴ ha – cun manar il sistem d'infurmaziun da Schengen – endatà datas en moda faussa u arcunà datas en moda illegala; e
- b. ina persuna en servetsch da la confederaziun u d'in chantun ha chaschunà – exequind sia activitad uffiziala – il donn sin basa da questa publicaziun.

Art. 19c

Davart pretensiuns dispaivlas da terzas personas envers la confederaziun u da la confederaziun envers in chantun relascha l'autorità da la confederaziun cumpetenta ina disposiziun. L'artigel 10 alinea 1 è applitgabel conform al senn.

4. Cudesch penal²⁵

Art. 351^{octies} 26 al. 3 litera f ed al. 7

³ Per ademplir l'intent d'elavuraziun numnà en l'alinea 1 litera b cuntegna il sistem – separadamain da las datas numnadas en l'alinea 2 – ultra da quai datas da cas dals secturs:

- f. Schengen tenor las cunvegns d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen²⁴.

⁷ Las autoritads federalas che adempleschan incumbensas da la polizia da duana e da cunfin dastgan consultar en ina procedura da dumonda, sch'ina persuna è registrada tar ils servetschs da l'uffizi central, tar il servetsch d'interpol u tar ils posts da servetsch da Schengen.

²³ CS 170.32

²⁴ vesair l'annotaziun 11

²⁵ CS 311.0

²⁶ cun l'entrada en vigur da la midada dals 13 da december 2002 da la part generala dal cudesch penal (BBl 2002 8240) daventa l'art. 351^{octies} da la revisiun qua avant maun il nov art. 355

Art. 351^{novies} 27

e. collavuraziun en il rom da las cunvegns d'associazion a la reglamentaziun da Schengen, cumpetenzza

Ils organs da polizia da la confederaziun e dals chantuns exequeschan las disposiziuns da las cunvegns d'associazion a la reglamentaziun da Schengen²⁸ a norma dal dretg naziunal intern.

Art. 351^{decies} 29

Part naziunala dal sistem d'infurmaziun da Schengen

¹ L'uffizi federal da polizia installescha e maina – cun la participaziun d'atras autoritads da la confederaziun e dals chantuns – la part naziunala dal sistem d'infurmaziun da Schengen (N-SIS). Il N-SIS è in sistem d'elavurar datas automatisà che serva ad arcunar publicaziuns internaziunalas e che cuntogna datas davart persunas tschertgadas, vehichels tschertgads ed ulteria rauba tschertgada.

² Il N-SIS serva a sustegnair ils posts da la confederaziun e dals chantuns tar l'ademplant da las suandantas incumbensas legalas:

- a. arrestar persunas u, sche l'arrestaziun n'è betg pussaivla, eruir lur dimora per intents da l'inquisiziun penala, da l'execuziun da chastis e mesiras u da l'extradiziun;
- b. ordinar e controllar scumonds d'entrar u restricziuns d'entrar envers persunas che n'èn betg burgaisas d'in stadi ch'è lià cun ina da las cunvegns d'associazion a la reglamentaziun da Schengen²⁸;
- c. eruir la dimora da persunas sparidas;
- d. fermar ed arrestar persunas en l'interess da lur atgna protecziun u per mesiras tutelaras, per privaziun da la libertad per motivs da provediment sco er per la defensiun cunter privels;
- e. eruir il domicil u la dimora da perditgas sco er da persunas atgisadas, inculpadas u sentenziadas en il rom d'ina procedura penala u suenter ina tala;
- f. registraziun zuppada u controlla intenziunada da persunas u da vehichels per la persecuziun penala u per la defensiun da privels per la segirezza publica;
- g. retschertga da vehichels ch'èn ids a perder e d'ulteriuras chaussas.

³ Per ademplir lur incumbensas tenor l'alinea 2 pon ils suandants posts annunziar publicaziuns che vegnan endatadas en il N-SIS:

- a. l'uffizi federal da polizia;

²⁷ cun l'entrada en vigur da la midada dals 13 da december 2002 da la part generala dal cudesch penal (BBl 2002 8240) daventa l'art. 351^{novies} da la revisiun qua avant maun il nov art. 355a

²⁸ vesair l'annotaziun 11

²⁹ cun l'entrada en vigur da la midada dals 13 da december 2002 da la part generala dal cudesch penal (BBl 2002 8240) daventa l'art. 351^{decies} da la revisiun qua avant maun il nov art. 355b

- b. la procura publica federala;
- c. l'uffizi federal da giustia;
- d. las autoritads da polizia e da la persecuziun penala dals chantuns;
- e. las autoritads d'execuziun penala;
- f. las autoritads da la giustia militara;
- g. l'uffizi federal da migraziun;
- h. las represchentanzas svizras a l'exteriur;
- i. las autoritads da la polizia d'esters dals chantuns e da las vischnancas;
- j. outras autoritads chantunales designadas dal cussegl federal tras ordinaziun che adempleschan incumbensas tenor l'alinea 2 literas c e d.

⁴ Cun agid d'ina procedura da dumonda automatisada pon las datas dal N-SIS vegnir dadas enconusentas als suandants posts per ch'els possian ademplir lur incumbensas tenor l'alinea 2:

- a. a l'uffizi federal da polizia, a la procura publica federala, a l'uffizi federal da giustia, a las autoritads da polizia e da la persecuziun penala dals chantuns sco er a las autoritads da duana e da cunfin;
- b. a l'uffizi federal da migraziun, a las represchentanzas svizras a l'exteriur sco er a las autoritads da la polizia d'esters dals chantuns e da las vischnancas, uschenavant che quellas autoritads basegnan las datas per controllar las publicaziuns tenor l'alinea 2 litera b.

⁵ La consultaziun da datas dal N-SIS po succeder sur ina intersecziun cuminaivla sin auters systems d'infurmaziun polizials, sche las utilisadras ed ils utilisaders possedan ils dretgs correspondentes.

⁶ Datas dal RIPOL e dal register central da las persunas estras (RCPE) dastgan, uschenavant che quai è necessari, vegnir transferidas en il N-SIS en ina procedura automatisada.

⁷ Sa basond sin las cunvegns d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen regla il cussegl federal:

- a. l'autorisaziun d'access per elavurar las differentas categorias da datas;
- b. la durada da conservaziun da las datas, la segirezza da las datas e la collavuraziun cun outras autoritads federalas e cun ils chantuns;
- c. tge autoritads tenor l'alinea 3 che dastgan endatar directamain tge categorias da datas en il N-SIS;

- d. a tge autoritads ed a tge terzas personas che datas pon vegnir dadas enconuschentas en il cas singul;
- e. ils dretgs da las personas pertutgadas, spezialmain concernent il dar infurmaziuns, il prender invista, la rectificaziun e la destrucziun da lur datas;
- f. l'obligaziun d'infurmar posteriuramain las personas pertutgadas davart la destrucziun da publicaziuns en il N-SIS tenor l'alineia 3, sche:
 - 1. l'integraziun da la publicaziun en il N-SIS n'è betg stada perceptibla per questa persuna,
 - 2. nagins interess predominants cuncontrastattan a la persecuziun penala u a terzas personas, e
 - 3. la communicaziun posteriura n'è betg colliada cun custs sproporzionads;
- g. la responsabladad dals organs da la confederaziun e dals chantuns per la protecziun da datas.

⁸ En quai che riguarda ils dretgs tenor l'alineia 7 literas e ed f restan resalvads l'artitgel 18 da la lescha federala dals 21 da mars 1997³⁰ davart mesiras per mantegnair la segirezza interna e l'art. 14 da la lescha federala dals 7 d'october 1994³¹ davart ils posts central da polizia criminala da la confederaziun.

*Art. 351undecies*³²

Biro SIRENE ¹ L'uffizi federal da polizia maina in post central (biro SIRENE³³) ch'è cumpetent per il N-SIS.

² Il biro SIRENE è in post da consultaziun e da coordinaziun per il barat d'infurmaziuns en connex cun las publicaziuns en il SIS. El examinescha l'admissibladad formala da las publicaziuns naziunalas ed estras en il SIS.

5. Lescha federala dals 13 da december 1996³⁴ davart il material da guerra

Art. 17 al. 3bis

^{3bis} Ella po prevair proceduras da permissiun facilitadas u excepziuns da l'obligaziun da dumandar ina permissiun per l'export e per il transit da u a tscherts pajais.

³⁰ CS 120

³¹ CS 360

³² cun l'entrada en vigur da la midada dals 13 da december 2002 da la part generala dal cudesch penal (BB1 2002 8240) daventa l'art. 351undecies da la revisiun qua avant maun il nov art. 355c

³³ Supplementary Information REquest at the National Entry (dumondas d'infurmaziuns supplementaras tar il post d'entrada naziunal)

³⁴ CS 514.51

6. Lescha federala dals 20 da zercladur 1997³⁵ davart las armas

Art. 1 al. 2 frasa introductiva

² Ella regla l'acquist, l'import, l'export, il transit, la maganisaziun, il possess, il purtar, il purtar cun sai, l'intermediaziun, la construcziun da ed il commerzi cun:

...

Art. 4 al. 1 litera a e 4

¹ Sco armas valan:

- a. utensils, cun ils quals ins po sajettar projectils cun agid da chargias propulsiwas ed ils quals ina suletta persuna po purtar e manipular, u objects che pon vegnir transformads en tals utensils (armas da fieu);

⁴ Sco munizium vala material da tir cun ina chargia propulsiva, da la quala l'energia vegn trasmessa sin in projectil cun envidar in'arma da fieu.

Art. 5 titel tematic sco er al. 1 litera a, 1bis, 1ter e 6

Scumonds en connex cun armas e cun parts d'armas

¹ Igl è scumandà d'acquistar, da purtar e d'intermediar a destinaturas ed a destinatur en Svizra sco er d'importar:

- a. armas da fieu a seria ed armas da fieu a seria ch'èn vegnidas transformadas en armas da fieu mez automaticas sco er lur parts construidas spezialmain;

^{1bis} Igl è er scumandà d'acquistar e d'importar utensils militars per trair munizium, projectils u missils cun in effect explosiv, lur parts essenzialas sco er parts essenzialas d'armas da fieu a seria.

^{1ter} Igl è er scumandà da posseder armas da fieu a seria, armas da fieu che simuleschan in object dal mintgadi, utensils militars per trair munizium, projectils u missils cun in effect explosiv sco er lur parts essenzialas.

⁶ abolì

Art. 6 Restricziuns en connex cun tsherts utensils e cun munizium speziala

Il cussegl federal po scumandar u far dependent da l'adempliment da premissas spezialas:

- a. l'acquist, la fabricaziun e l'import d'utensils ch'èn destinads – squittond u vapurisond substanzas – da donnegiar la sanadad d'umans per pli ditg (art. 4 al. 1 litera b);
- b. l'acquist, il possess, la fabricaziun e l'import da munizium e da parts da munizium che han in potenzial da blessura cumprovadamain grond e che na vegnan betg duvradas tar occurrenzas da tir usitadas u per la chatscha (munizium speziala).

³⁵ CS 514.54

Art. 6a Successiun d'ierta

¹ Persunas, che acquistan tras successiun d'ierta armas da fieu u parts essenzialas d'armas, per las qualas igl exista in scumond tenor l'artitgel 5 alinea 1ter, ston dumandar ina permissiun excepziunala entaifer sis mais.

² La permissiun excepziunala vala per tut ils utensils che na vegnan betg transferids entaifer il termin da l'alinea 1 ad ina persuna che ha il dretg correspondent.

Art. 6b Conferma uffiziala

¹ La permissiun excepziunala per acquistar in'arma da fieu u ina part essenziala d'ina arma tenor l'artitgel 5 dastga mo vegnir concedida a persunas cun domicil a l'exteriur, sche quellas preschentan ina conferma uffiziala dal stadi da domicil, tenor la quala ellas han il dretg d'acquistar l'utensil correspondent.

² Sch'i dat dubis areguard l'autenticidad da la conferma u sch'ina tala na po betg vegnir preschentada, spedescha il chantun vinavant ils documents al post central. Quel examinescha la conferma u po eventualmain conceder ina tala.

Titel da classificaziun avant l'art. 8

Chapitel 2:

Acquist e possess d'armas e da parts essenzialas d'armas

Part 1:

Acquist d'armas e da parts essenzialas d'armas

Art. 8 titel tematic sco er al. 1, 1bis, 2bis e 3–5

Obligaziun d'ina permissiun d'acquistar armas

¹ Tgi che vul acquistar in'arma u ina part essenziala d'ina arma, basegna ina permissiun d'acquistar armas.

^{1bis} La persuna che na dumonda betg ina permissiun d'acquistar armas per in'arma da fieu per far sport, per la chatscha u per collecziunar, sto inditgar il motiv da l'acquist.

^{2bis} Persunas ch'acquistan armas da fieu u parts essenzialas d'armas tras successiun d'ierta ston dumandar ina permissiun d'acquistar armas entaifer sis mais, premiss ch'ils utensils na vegnan betg transferids entaifer quest termin ad ina persuna che ha il dretg correspondent.

^{3–5} *abolids*

Art. 9 Cumpetenzza

La permissiun d'acquistar armas vegn concedida da l'autoridad cumpetenta dal chantun da domicil u per persunas cun domicil a l'exteriur da l'autoridad cumpetenta dal chantun da domicil, en il qual l'arma vegn acquistada.

Art. 9a Conferma uffiziala

¹ Persunas cun domicil a l'exteriur ston preschentar a l'autoridad chantunala cumpetenta ina conferma uffiziala da lur stadi da domicil, tenor la quala ellas han il dretg d'acquistar l'arma da fieu u la part essenziala d'ina arma.

² Sch'i dat dubis areguard l'autenticitad da la conferma u sch'ina tala na po betg vegnir preschentada, spedescha il chantun vinavant ils documents al post central. Quel examinescha la conferma u po eventualmain conceder ina tala.

Art. 9b Valaivladad da la permissiun d'acquistar armas

¹ La permissiun d'acquistar armas vala per tut la Svizra ed autorisescha d'acquistar ina suletta arma u ina suletta part essenziala d'ina arma.

² Il cussegl federal prevesa excepziuns per remplazzar parts essenzialas d'armas d'ina arma permessa legalmain sco er per il cas che la medema persuna acquista pliras armas u parts essenzialas d'armas u che quai capita tras successiun d'ierta.

³ La permissiun d'acquistar armas vala sis mais. L'autoritat cumpetenta po prolungar la valaivladad per maximalmain trais mais.

Art. 9c Annunzia da la persuna transferenta

Tgi che transferescha in'arma u ina part essenziala d'ina arma, sto trametter a l'autoritat, ch'è cumpetenta da conceder ina permissiun d'acquistar armas tenor l'artitgel 9 entaifer 30 dis suenter la conclusiun dal contract, ina copia da la permissiun d'acquistar armas da l'acquistadra u da l'acquistader.

Art. 10 Excepziuns da l'obligaziun d'ina permissiun d'acquistar armas

¹ Las suandantas armas sco er lur parts essenzialas dastgan vegnir acquistadas senza ina permissiun d'acquistar armas:

- a. schluppets a culp singul ed a pliras chonnas sco er reproducziuns da schluppets a culp singul per chargiar davant en;
- b. schluppets a repetiziun designads dal cussegl federal che vegnan duvrads normalmain per ils fatgs da tir ordaifer il servetsch e da sport da las societads da tir reconuscidas tenor la lescha militar da dal 3 da favrer 1995³⁶ sco er per la chatscha en Svizra.

² Il cussegl federal po fixar ulteriuras excepziuns u limitar il champ d'applicaziun da l'alineia 1 per burgaisas e burgais da pajais esters senza permissiun da domicil en Svizra.

Art. 10a Examinaziun tras la persuna transferenta

¹ La persuna che transferescha in'arma u ina part essenziala d'ina arma senza ina permissiun d'acquistar armas (art. 10), sto examinar l'identitad e la vegliadetgna da l'acquistadra u da l'acquistader a maun d'ina legitimaziun uffiziala.

² L'arma u la part essenziala d'ina arma dastga mo vegnir transferida, sche la persuna transferenta dastga supponer tenor las circumstanzas ch'i na s'oppona a l'acquist nagin motiv d'impediment tenor l'artitgel 8 alineia 2.

³ L'artitgel 9a vala conform al senn.

³⁶ CS 510.10

Art. 11 Contract en scrit

¹ Per mintga transferiment d'ina arma u d'ina part essenziala d'ina arma senza permissiun d'acquistar armas (art. 10) sto vegnir concludi in contract en scrit. Mintga part contrahenta sto tegnair en salv il contract almain diesch onns.

² Il contract sto cuntegnair las suandantas indicaziuns:

- a. il num, il prenum, la data da naschientscha, l'adresa da domicil e la sutta-scripziun da la persuna che transferecha l'arma u la part essenziala d'ina arma;
- b. il num, il prenum, la data da naschientscha, l'adresa da domicil e la sutta-scripziun da la persuna che acquista l'arma u la part essenziala d'ina arma;
- c. il tip d'arma, la constructura u il constructur, la designaziun, il numer da l'arma sco er la data ed il lieu dal transferiment;
- d. in rinviamet a l'elavuraziun da datas en connex cun il contract (art. 32f al. 2), sch'i vegnan transferidas armas da fieu.

³ Tgi che transferecha armas da fieu, sto trametter ina copia dal contract al post d'annunzia (art.38a) entaifer 30 dis suenter la conclusiun dal contract. Ils chantuns pon prevar er ulteriuras furmas d'annunzia adattadas.

⁴ Persunas che acquistan tras successiun d'ierta armas da fieu u parts essenzialas d'armas tenor l'artitgel 10 ston transmetter las indicaziuns tenor l'alinea 2 literas a – c al post d'annunzia entaifer sis mais, premess ch'ellas na transferechan betg quests utensils entaifer quest termin ad ina persuna che ha il dretg correspondent.

⁵ Cumpetent è il post d'annunzia dal chantun da domicil da l'acquistadra u da l'acquistader u per persunas cun domicil a l'exteriur il post d'annunzia dal chantun da domicil, en il qual l'arma da fieu è vegnida acquistada.

Titel da classificaziun avant l'art. 12

Part 2: Possess d'armas e da parts essenzialas d'armas

Art. 12

Il dretg da posseder in'arma u ina part essenziala d'ina arma ha quella persuna che ha acquistà legalmain l'object.

Art. 13 e 14

abolids

Titel da classificaziun avant l'art. 15

Chapitel 3:

Acquist e possess da muniziun e d'elements da muniziun

Art. 15 Acquist da muniziun e d'elements da muniziun

¹ Muniziun ed elements da muniziun dastgan mo vegnir acquistadas da persunas che han il dretg d'acquistar l'arma correspondent.

² La persuna transferenta examinescha, sche las premissas per l'acquist èn ademplidas. Per l'examinaziun vala l'artitgel 10a confirm al senn.

Art. 16 al. 1

¹ Tgi che sa participescha ad occurrenzas da tir da societads da tir, po acquistar libramain la muniziun necessaria per quai. La societad organisanta procura per ina controlla adequata da la consegna da la muniziun.

Art. 16a Dretg da possess

Il dretg da posseder muniziun ed elements da muniziun ha quella persuna che ha acquistà legalmain ils objects.

Art. 18 Produenziun e reparatura commerciala

¹ Tgi che producescha commercialmain armas, parts essenzialas d'armas, accessoris d'armas, muniziun u elements da muniziun u tgi che modifitgescha parts d'armas ch'èn impurtantas per lur funcziunament u per lur effect, basegna ina permissiun per il commerzi cun armas.

² Tgi che reparescha commercialmain armas da fieu, basegna ina permissiun per il commerzi cun armas.

Art. 18a Marcaziun d'armas da fieu

¹ Ils producents d'armas da fieu sco er da lur parts essenzialas ston marcar quellas individualmain, per ch'ellas possian vegnir identifitgadas e repersequitadas.

² Armas da fieu sco er lur parts essenzialas che vegnan importadas ston esser marca-das individualmain e differentamain. Il cussegl federal po fixar che armas da fieu betg marca-das possian vegnir importadas per maximalmain in onn.

³ La marcaziun sto vegnir fatga uschia ch'ella na po ni vegnir allontanada ni modifitgada senza meds mecanics.

Art. 20 al. 1

¹ Igl è scumandà da transfurmar armas da fieu mez automaticas ad armas da fieu a seria, da modifitgar numers da l'arma sco er da scursanir armas da fieu da maun.

Art. 21 Contabilitad

¹ Las titularas u ils titulars da permissiuns per il commerzi cun armas èn obligads da far ina contabilitad davart la produenziun, l'acquisiziun, la vendita u l'ulteriur commerzi d'armas, da parts essenzialas d'armas, da muniziun e d'elements da muniziun.

² Ils cudeschs tenor l'alinea 1 sco er las copias da las permissiuns d'acquistar armas e da las permissiuns excepziunalas ston vegnir tegnids en salv durant diesch onns.

³ Ils documents tenor l'alinea 2 ston vegnir surdads a l'autoritàd chantunala cumpetenta per conceder permissiuns d'acquistar armas:

- a. suenter la scadenza dal termin da tegnair en salv;
- b. suenter la liquidaziun dal manaschi tras la mastergnanta u tras il mastergnant; u

- c. suenter la revocaziun u la privaziun da la permissiun per il commerzi cun armas.

Art. 22a al. 2

² Ils artitgels 22b, 23, 25a e 25b restan resalvads.

Art. 22b Fegl accompagnant

¹ Tgi che vul exportar armas da fieu en in stadi ch'è lià cun ina da las cunvegnas d'associazion a la reglamentaziun da Schengen³⁷, communitgescha quai al post central avant l'export planisà.

² Il post central emetta in fegl accompagnant che sto accompagnar l'arma da fieu fin al lieu da destinaziun.

³ Il fegl accompagnant sto cuntegnair tut las indicaziuns necessarias davart il transport da las armas da fieu che duain vegnir exportadas sco er las datas ch'èn necessarias per identifitgar las personas participadas.

⁴ Il fegl accompagnant na vegn betg emess, sche la retschavidra finala u sch'il retschavider final n'ha betg il dretg da posseder in'arma da fieu tenor il dretg dal pajais da destinaziun.

⁵ Il post central trasmetta a las autoritads cumpetentas dals stadis ch'èn pertutgads da l'export da las armas da fieu las infurmaziuns, da las qualas el dispona.

Art. 25 al. 4

aboli

Art. 25a Import temporar d'armas da fieu en il traffic da viadi

¹ Tgi che vul importar temporarmain en il traffic da viadi armas da fieu e la muniziun che tutga tiers, basegna ina permissiun tenor l'artitgel 25. Quella po vegnir concedida per maximalmain in onn sco er per in u per plirs viadis. Suenter la scadenza da la permissiun po ella vegnir prolungada mintgamai per maximalmain in onn.

² La permissiun per armas che vegnan manadas cun sai or d'in stadi ch'è lià cun ina da las cunvegnas d'associazion a la reglamentaziun da Schengen³⁷ vegn mo concedida, sche las armas èn registradas en il pass europeic d'armas da fieu. La permissiun sto vegnir inscritta en il pass europeic d'armas da fieu.

³ Il cussegl federal po exceptar chatschaduras e chatschadurs sco er tiraduras e tiradurs da l'obligaziun da dumandar ina permissiun.

⁴ Il pass europeic d'armas da fieu sto adina vegnir manà cun sai durant la dimora en Svizra e sto vegnir mussà a las autoritads sin dumonda.

Art. 25b Export temporar d'armas da fieu en il traffic da viadi

¹ Tgi che vul exportar temporarmain en il traffic da viadi armas da fieu e la muniziun che tutga tiers en in stadi ch'è lià cun ina da las cunvegnas d'associazion a

³⁷ vesair l'annotaziun 11

la reglamentaziun da Schengen³⁸ sto dumandar in pass europeic d'armas da fieu da l'autoritàd cumpetenta dal chantun da domicil.

² Il pass europeic d'armas da fieu vegn emess per armas, per las qualas la petenta u il petent po cumprovar ch'ella u ch'el haja il dretg da las posseder. El vala maximalmain tschintg onns e po vegnir prolungà mintgamai per dus onns.

Chapitel 7a: Elavuraziun da datas e protecziun da datas

Part 1: Princip

Art. 32a Obligaziun d'annunzia da las autoritads chantunalas e dal post d'annunzia

Las autoritads chantunalas cumpetentas sco er il post d'annunzia transmettan al post central las infurmaziuns, da las qualas els disponan, davart:

- a. l'identitad da persunas senza permissiun da domicil en Svizra che han acquistà en Svizra in'arma u ina part essenziala d'ina arma;
- b. l'identitad da persunas cun domicil en in auter stadi ch'è lià cun ina da las cunvegnas d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen³⁸, che han acquistà en Svizra in'arma u ina part essenziala d'ina arma;
- c. las armas acquistadas u parts essenzialas d'armas acquistadas.

Art. 32b Banca da datas

¹ Il post central maina ina banca da datas davart las infurmaziuns ch'èn vegnidas transmessas tenor l'artitgel 32a.

² Il cussegl federal regla la controlla, la conservaziun, la rectificaziun e la destrucziun da las datas.

Art. 32c Transmissiun da datas

¹ Las infurmaziuns tenor l'artitgel 32a literas b e c ston vegnir tramessas vinavant a las autoritads cumpetentas dal stadi da domicil da l'acquistadra u da l'acquistader.

² Las infurmaziuns tenor l'artitgel 32a litera a pon vegnir tramessas vinavant a las autoritads cumpetentas dal stadi da domicil da l'acquistadra u da l'acquistader.

Part 2:

Protecziun da datas en il rom da la cunvegna d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen

Art. 32d Communicaziun da datas personalas ad in stadi ch'è lià cun ina da las cunvegnas d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen

La comunicaziun da datas personalas a las autoritads cumpetentas da stadis ch'èn liads tras ina da las cunvegnas d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen³⁸ ha il medem status giuridic sco la comunicaziun da datas personalas tranter organs federalis.

³⁸ vesair l'annotaziun 11

Art. 32e Communicaziun da datas personalas ad in stadi che n'è lià cun nagina da las cunvegns d'associazion a la reglamentaziun da Schengen

¹ A terzs stadis dastgan vegnir communitgadas datas personalas mo, sche quels garanteschan in nivel da protecziun da datas adequat.

² Sch'in terz stadi na garantescha betg in nivel da protecziun da datas adequat, al pon vegnir communitgadas datas personalas en il cas singul, sche:

- a. la persuna pertutgada ha consentì senza il minim dubi; sch'i sa tracta da datas personalas u da profils da personalitads degns da protecziun speziala, sto il consentiment esser explicit;
- b. la communicaziun è necessaria per proteger la vita u l'integritad corporala da la persuna pertutgada; u
- c. la communicaziun è necessaria per proteger interess publics predominants u per constatar, exequir u far valair dretgs legals davant dretgira.

³ Ultra dals cas numnads en l'alineia 2 pon datas personalas er vegnir communitgadas, sche garantias suffizientas garanteschan en il cas singul ina protecziun adequata da la persuna pertutgada.

⁴ Il cussegl federal determinescha la dimensiun da las garantias che ston vegnir prestadas e las modalitads per prestar quellas garantias.

Art. 32f Obligaziun d'infurmaziun en cas che datas personalas vegnan procuradas

¹ Sch'i vegnan procuradas datas personalas, sto la persuna pertutgada vegnir infurmada da quai. L'obligaziun d'infurmaziun croda, sche la persuna pertutgada è gia infurmada.

² La persuna pertutgada sto almain vegnir infurmada davart:

- a. la possessura u il possessur da la collecziun da datas;
- b. l'intent da l'elavuraziun;
- c. las categorias da las retschavidras u dals retschaviders, sch'igl è prevista ina communicaziun da las datas;
- d. il dretg d'obtegnair infurmaziuns tenor l'artitgel 32g;
- e. las consequenzas, sch'ella refusa d'inditgar las datas pretendidas.

³ Sche las datas na vegnan betg procuradas tar la persuna pertutgada, sto quella vegnir infurmada il pli tard tar il cumenzament da l'arcunaziun da las datas u tar l'emprima communicaziun a terzas personas, nun che quai na saja betg pussaivel u mo pussaivel cun expensas sproporzionadas u che l'arcunaziun u la communicaziun da las datas vegnia prevista explicitamain da la lescha.

Art. 32g Dretg d'obtegnair infurmaziuns

Il dretg d'obtegnair infurmaziuns sa drizza tenor l'artitgel 8 da la lescha federala dals 19 da zercladur 1992³⁹ davart la protecziun da datas (LPD). La possessura u il possessur da la collecziun da datas dat er infurmaziuns davart las indicaziuns disponiblas da la derivanza da las datas.

Art. 32h Restricziun da l'obligaziun d'infurmaziun e dal dretg d'obtegnair infurmaziuns

¹ Per restrenscher l'obligaziun d'infurmaziun ed il dretg d'obtegnair infurmaziuns vala l'artitgel 9 alineas 1, 2 e 4 LPD³⁹.

² Sche l'infurmaziun è vegnida refusada, restrenschida u suspendida, sto ella vegnir prendida suenter, uschespert ch'il motiv correspudent è crudà, nun che quai na saja betg pussaivel u mo pussaivel cun expensas sproporzionadas.

Art. 32i Dretg da far recurs da la persuna federala incumbensada per la protecziun da datas

La persuna federala incumbensada per la protecziun da datas po contestar ina decisiun prendida tenor l'artitgel 27 alinea 5 LPD³⁹ sco er la decisiun da l'autorità da recurs.

Art. 33 al. 1 literas a ed f sco er 3 litera a

¹ Cun praschun u multa vegn chastia, tgi che – intenziunadamain:

- a. trasferescha, intermediëscha, acquista, posseda, producescha, reparescha, modifitgescha, porta u importa senza dretg armas, parts essenzialas d'armas u parts d'armas construidas spezialmain, accessoris d'armas, muniziun u elements da muniziun;
- f. n'ademplescha betg sias obligaziuns tenor l'artitgel 18a sco constructura u sco constructur.

³ Cun praschun fin a tschintg onns u cun multa fin a 100 000 francs vegn chastia, tgi che – intenziunadamain e commercialmain sco er senza dretg:

- a. trasferescha, intermediëscha, importa, producescha u reparescha armas, parts essenzialas d'armas u parts d'armas construidas spezialmain, accessoris d'armas, muniziun u elements da muniziun;

Art. 34 al. 1 literas c, d, f^{bis}, f^{ter} ed i

¹ Cun arrest u multa vegn chastia, tgi che:

- c. cuntrafa a sia obligaziun d'avair quità cun transferir armas, parts essenzialas d'armas, muniziun u elements da muniziun (art. 10a e 15);
- d. n'ademplescha betg sias obligaziuns tenor l'artitgel 11 alineas 1 e 2 u tgi che fa indicaziuns faussas u incumpletas sin il contract;
- f^{bis}. n'ademplescha betg sias obligaziuns tenor l'artitgel 22b u tgi che obtegna tras fraud il fegl accompagnant cun far indicaziuns faussas u incumpletas;

³⁹ CS 235.1

- f^{ter}. maina cun sai sco viaggiatura u sco viaggiatur d'in stadi ch'è lià cun ina da las cunvegnas d'associazion a la reglamentaziun da Schengen⁴⁰ armas da fieu, parts essenzialas d'armas u munizium senza il pass europeic d'armas da fieu (art. 25a al. 4);
- i. n'ademplescha betg sia obligaziun d'annunzia tenor ils artitgels 6a, 8 alinea 2bis, 9c sco er 11 alineas 3 e 4.

Art. 38a Post d'annunzia

¹ Ils chantuns designeschan in post d'annunzia. Sias incumbensas pon els surdar ad organisaziuns d'imputanza naziunala ch'èn activas en il sector d'armas.

² Il post d'annunzia ademplescha las incumbensas che al èn vegnidas surdadas tenor ils artitgels 11 alineas 2 e 3 sco er 42a. Sin dumonda dat el las infurmaziuns necessarias a las autoritads da persecuzion penala dals chantuns e da la confederaziun.

Art. 39 al. 2 frasa introductiva e litera c

² Il post central ademplescha – ultra da sia incarica tenor ils artitgels 9a alinea 2, 22b, 24 alinea 5, 25 alinea 3 e 32c – spezialmain las suandantas incumbensas:

- c. Ella funghescha sco post central d'accoglientscha e d'annunzia per il barat d'infurmaziuns cun ils ulteriurs stadis ch'èn liads tras ina da las cunvegnas d'associazion a la reglamentaziun da Schengen⁴⁰.

Art. 40 al. 3 segunda frasa

³ ... El designescha las autoritads che endateschan directamain las datas en la banca da datas, che retschertgan talas directamain u a las qualas dastgan vegnir dadas enconuschentas datas en il cas singul.

Art. 42a Disposiziuns transitorias tar la midada dals 17 da december 2004

¹ Tgi che posseda gia in'arma da fieu u ina part essenziala d'ina arma tenor l'artitgel 10, sto annunziar quest object al post d'annunzia dal chantun da domicil, e quai entaifer in onn suenter l'entrada en vigur da la midada dals 17 da december 2004 da questa lescha.

² Tenor l'alineia 1 na ston betg vegnir annunziadas:

- a. armas da fieu u parts essenzialas d'armas ch'èn vegnidas acquistadas da lezzas uras d'ina titulara u d'in titular d'ina permissiun per il commerzi cun armas;
- b. armas da fieu d'ordonanza ch'èn – da lezzas uras – vegnidas cedidas da l'administraziun militar sco proprietad.

7. Lescha federala dals 14 da december 1990⁴¹ davart la taglia federala directa

Art. 182 al. 1 e 2

¹ Suenter la finizium da l'inquisiziun relascha l'autoridad ina disposiziun ch'ella communitescha en scrit a la persuna pertutgada.

⁴⁰ vesair l'annotaziun 11

⁴¹ CS 642.11

² Cunter decisiuns chantunales en ultima instanza è admissibel il recurs da dretg administrativ tar il tribunal federal. La giurisdicziun penala è esclusa.

8. Lescha federala dals 14 da december 1990⁴² davart l'armonisaziun da la taglia directa dals chantuns e da las vischnancas

Art. 57bis Procedura

¹ Sunter la finiziun da l'inquisiziun relascha l'autorità ina disposiziun ch'ella communitescha en scrit a la persuna pertutgada.

² Decisiuns da las autoritads da taglia en cas da causals da defraudaziun pon vegnir contestadas tar autoritads administrativas e tar autoritads da la dretgira administrativa. Admissibel en ultima instanza è il recurs da dretg administrativ tar il tribunal federal. La giurisdicziun penala è esclusa.

³ Las prescripziuns davart ils princips da procedura, davart la procedura da taxaziun e davart la procedura da recurs valan conform al senn.

9. Lescha da narcotics dals 3 d'october 1951⁴³

Art. 5 al. 1bis

^{1bis} Il cussegl federal po prevar disposiziuns spezialas per l'import e per l'export da narcotics tras viagiaturas e viagiaturs malsauns. L'institut po elavurar datas personalas degnas da protecziun speziala en connex cun l'import e cun l'export da narcotics tras viagiaturas e viagiaturs malsauns, uschenavant che quai è necessari sin basa da convegnas internaziunalas.

Chapitel 3a: Protecziun da datas en il rom da la convegna d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen

Art. 18a Communicaziun da datas personalas ad in stadi ch'è lià cun ina da las convegnas d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen

La communicaziun da datas personalas a las autoritads cumpetentas da stadis ch'èn liads tras ina da las convegnas d'associaziun a la reglamentaziun da Schengen⁴⁴ ha il medem status giuridic sco la communicaziun da datas personalas tranter organs federals.

Art. 18b Obligaziun d'infurmaziun en cas che datas personalas vegnan procuradas

¹ Sch'i vegnan procuradas datas personalas, sto la persuna pertutgada vegnir infurmada da quai. L'obligaziun d'infurmaziun croda, sche la persuna pertutgada è già infurmada.

² La persuna pertutgada sto almain vegnir infurmada davart:

⁴² CS 642.14

⁴³ CS 812.121

⁴⁴ vesair l'annotaziun 11

- a. il possessur da la collecziun da datas;
- b. l'intent da l'elavuraziun;
- c. las categorias dals retschaviders, sch'igl è prevista ina comunicaziun da las datas;
- d. il dretg d'obtegnair infurmaziuns tenor l'artitgel 18c;
- e. las consequenzas, sch'ella refusa d'inditgar las datas pretendidas.

³ Sche las datas na vegnan betg procuradas tar la persuna pertutgada, sto quella vegnir infurmada il pli tard tar il cumenzament da l'arcunaziun da las datas u tar l'emprima comunicaziun a terzas persunas, nun che quai na saja betg pussaivel u mo pussaivel cun expensas sproporzionadas u che l'arcunaziun u la comunicaziun da las datas vegnia prevista explicitamain da la lescha.

Art. 18c Dretg d'obtegnair infurmaziuns

Il dretg d'obtegnair infurmaziuns sa drizza tenor l'artitgel 8 da la lescha federala dals 19 da zercladur 1992⁴⁵ davart la protecziun da datas (LPD). Il possessur da la collecziun da datas dat er infurmaziuns davart las indicaziuns disponiblas da la derivanza da las datas.

Art. 18d Restricziun da l'obligaziun d'infurmaziun e dal dretg d'obtegnair infurmaziuns

¹ Per restrenscher l'obligaziun d'infurmaziun ed il dretg d'obtegnair infurmaziuns vala l'artitgel 9 alineas 1, 2 e 4 LPD⁴⁵.

² Sche l'infurmaziun è vegnida refusada, restrenschida u suspendida, sto ella vegnir prendida suenter, uschespert ch'il motiv correspondent è crudà, nun che quai na saja betg pussaivel u mo pussaivel cun expensas sproporzionadas.

Art. 18e Dretg da far recurs da la persuna federala incumbensada per la protecziun da datas

La persuna federala incumbensada per la protecziun da datas po contestar ina decisiun prendida tenor l'artitgel 27 alinea 5 LPD⁴⁵ sco er la decisiun da l'autorità da recurs.

Art. 4

¹ Quest conclus è suttamess – tenor ils artitgels 141 alinea 1 litera d cifra 3 e 141a alinea 2 da la constituziun federala – al referendum facultativ davart contracts internaziunals per contracts che cuntengan disposiziuns legislativas impurtantas u dals quals la realisaziun pretenda il relasch da leschas federalas.

² Il cussegl federal fixescha l'entrada en vigur da las leschas federalas numnadas en l'artitgel 3.

Text da votaziun

Lescha federala davart il partenadi registrà da pèrs da la medema schlattaina (lescha da partenadi, LPart)

dals 18 da zercladur 2004

L'assemblea federala da la confederaziun svizra,

sa basond sin ils artitgels 38 alinea 2, 112 alinea 1, 113 alinea 1, 119 alinea 2, 121 alinea 1, 122 alinea 1, 123 alinea 1, 128 alinea 1 e 129 alinea 1 da la constituziun federala¹,

sunter avair gi' invista da la missiva dal cussegl federal dals 29 da november 2002²,
concluda:

Chapitel 1: Disposiziuns generalas

Art. 1 Object

Questa lescha regla la constituziun, ils effects e la schliaziun dal partenadi registrà da pèrs da la medema schlattaina.

Art. 2 Princip

¹ Duas personas da la medema schlattaina pon laschar registrar lur partenadi.

² Ellas s'uneschan uschia ad ina communitad da vita cun dretgs vicendaivels e cun obligaziuns vicendaivlas.

³ Lur stadi civil sa cloma: «en partenadi registrà».

Chapitel 2: Registraziun dal partenadi

Part 1: Cundiziuns ed impediments per la registraziun

Art. 3 Cundiziuns

¹ Domaduas partenarias u domadus partenaris ston avair cumpleni 18 onns ed esser ablas u abels da giuditgar.

² Ina persuna avugadada basegna il consentiment da sia represchentanta legala u da ses represchentant legal. Sche quest consentiment vegn refusà, po ella appellar a la dretgira.

Art. 4 Impediments per la registraziun

¹ Il partenadi registrà è scumandà per personas parentadas en lingia directa, per fragliuns sco er per mezs fragliuns.

² Domaduas partenarias u domadus partenaris ston cumprovar ch'els n'èn ni en partenadi registrà ni maridads.

¹ CS 101

² BBI 2003 1288

Part 2: Procedura

Art. 5 Dumonda

¹ La dumonda da registraziun sto vegnir inoltrada tar l'uffizi da stadi civil al domicil d'ina da las duas partenarias u d'in dals dus partenaris.

² Las duas partenarias u ils dus partenaris ston cumparair persunalmain. Sch'els cumprovan che quai na po evidentamain betg vegnir pretendi dad ellas u dad els, vegn approvà da realisar la procedura preliminara en scrit.

³ Las duas partenarias u ils dus partenaris preschantan ils documents necessaris. Tar l'uffizi da stadi civil decleran ellas u els persunalmain ch'ellas u ch'els adempleschan las premissas per laschar registrar il partenadi.

Art. 6 Examinaziun

L'uffizi da stadi civil cumpetent examinescha, sche las cundiziuns èn ademplidas e sch'i n'èn avant maun nagins impediments per la registraziun.

Art. 7 Furma

¹ L'uffiziala u l'uffizial da stadi civil registrescha la decleranza da voluntad da las duas partenarias u dals dus partenaris e lascha suttascriver domaduas u domadus il document.

² La registraziun dal partenadi registrà è publica.

Art. 8 Disposiziuns executivas

Il cussegl federal relascha las disposiziuns executivas.

Part 3: Nunvalaivladad

Art. 9 Nunvalaivladad illimitada

¹ Mintga persuna che ha in interess po da tut temp purtar plant sin nunvalaivladad dal partenadi registrà tar la dretgira, sche:

- a. ina da las partenarias u in dals partenaris n'era betg abel da giuditgar il mument da la registraziun dal partenadi ed è dapi lura puspè daventada abla u daventà abel da giuditgar;
- b. l'artitgel 4 è vegni violà tar la registraziun.

² Durant il partenadi registrà vegn il plant sin nunvalaivladad purtà uffizialmain da l'autorità cumpetenta al domicil da las partenarias u dals partenaris.

Art. 10 Nunvalaivladad limitada

¹ Ina partenaria u in partenari po purtar plant sin nunvalaivladad dal partenadi registrà tar la dretgira pervi da mancanzas da voluntad.

² Il plant sin nunvalaivladad sto vegnir inoltrà entaifer sis mais suenter avair preni enconuschientscha da la mancanza da voluntad, il pli tard dentant avant la scadenza da tschintg onns dapi la registraziun.

³ Sche la persuna che porta plant mora durant la procedura, po in'ertavla u in ertavel cuntinuar il plant.

Art. 11 Effects da la sentenza da nunvalaivladad

¹ Il partenadi registrà daventa nunvalaivel il mument che la sentenza da nunvalaivladad entra en vigur legala.

² Pretensiuns concernent il dretg d'ierta scadan retroactivamain. Dal rest valan las disposiziuns davart ils effects da la schliaziun giudiziala dal partenadi registrà conform al senn.

Chapitel 3: Effects dal partenadi registrà

Part 1: Dretgs ed obligaziuns en general

Art. 12 Assistenza e respect

Las duas partenarias u ils dus partenaris assistan e respectan in l'auter.

Art. 13 Mantegniment

¹ Las duas partenarias u ils dus partenaris procuran communablamain tenor lur forzas per il mantegniment cunvegnet da lur communitad.

² Sch'ellas u sch'els na vegnan betg d'accord en quest regard, fixescha la dretgira sin dumonda las contribuziuns da daners per il mantegniment da la communitad. Questas contribuziuns pon vegnir pretendidas per il futur e per l'onn avant l'inoltraziun da la dumonda.

³ Sch'ina partenaria u sch'in partenari n'ademplescha betg l'obligaziun da mantegniment, po la dretgira ordinar a sia debitora u a ses debitor da prestar dal tutfatg u parzialmain ils pajaments a l'autra partenaria u a l'auter partenari.

Art. 14 Abitaziun comunabla

¹ Senza il consentiment expressiv da l'autra partenaria u da l'auter partenari na po ina partenaria u in partenari ni desdir in contract da locaziun ni alienar l'abitaziun comunabla ni restrenscher ils dretgs vi da quella tras auters acts giuridics.

² Sch'i n'è betg pussaivel da survegnir il consentiment u sche quel vegn refusà senza motiv plausibel, po vegnir appellà a la dretgira.

Art. 15 Represchentanza da la communitad

¹ Durant la vita cuminaivla represchenta mintga partenaria e mintga partenari la communitad per ils basegns currentes da la communitad.

² Per ils ulteriurs basegns da la communitad po ina partenaria u in partenari mo represchentar quella, sche:

- a. l'autorisaziun da l'autra persuna u da la dretgira è avant maun; u
- b. l'interess da la communitad na tolerescha nagin retard da la fatschenta e l'autra persuna na po betg dar ses consentiment pervi da malsogna, pervi d'absenza u per motivs sumegliants.

³ Mintga partenaria e mintga partenari s'oblighescha persunalmain ed – uschenavant che las fatschentas na surpassan betg l'autorisaziun da represchentanza a moda vesaivla per terzas persunas – oblighescha solidarmain er l'autra persuna.

⁴ Sche l'autorisaziun da represchentar la communitad vegn surpassada u sch'i sa mussa ch'ina partenaria u ch'in partenari n'è betg abel da represchentar la communitad, po la dretgira – sin dumonda – retrair dal tuttatfatg u parzialmain l'autorisaziun da represchentanza. Vers terzas persunas da buna fai vala la retratga mo, sche quella è vegnida publicgada sin ordinaziun da la dretgira.

Art. 16 Obligaziun da dar infurmaziuns

¹ Sin dumonda ston las partenarias u ils partenaris infurmar in l'auter davart lur entrada, davart lur facultad e davart lur debits.

² Sin dumonda po la dretgira obligar partenarias, partenaris u terzas persunas da dar las infurmaziuns necessarias e da preschentar ils documents necessaris.

³ Resolvà resta il secret professional da las advocatas e dals advocats, da las notaras e dals notars, da las medias e dals medis, da las spiritualas e dals spirituals e da lur persunas auxiliaras.

Art. 17 Aboliziun da la vita cuminaivla

¹ Ina partenaria u in partenari ha il dretg d'abolir la vita cuminaivla per motivs impurtants.

² Sin dumonda sto la dretgira:

- a. fixar las contribuziuns da daners che las partenarias u ch'ils partenaris debiteschan in a l'auter;
- b. reglar l'utilisaziun da l'abitaziun e da la rauba da chasa.

³ Ina partenaria u in partenari po er far la dumonda, sche l'autra partenaria u sche l'auter partenari refusescha la vita cuminaivla senza motiv.

⁴ Sche las relaziuns sa midan, adattescha u abolescha la dretgira las mesiras sin dumonda.

Part 2: Dretg da facultad

Art. 18 Facultad

¹ Mintga partenaria e mintga partenari dispona da l'atgna facultad.

² Mintga partenaria e mintga partenari stat bun per ses agens debits cun l'atgna facultad.

Art. 19 Cumprova

¹ Tgi che pretenda ch'ina tscherta valur da facultad saja la proprietad d'ina partenaria u d'in partenari, sto cumprovar quai.

² Sche quai na po betg vegnir cumprovà, vegn presumà che la valur da facultad saja en cumproprietad da domaduas partenarias u da domadus partenaris.

Art. 20 Inventari

¹ Mintga partenaria e mintga partenari po pretender da tut temp che l'otra partenaria u che l'auter partenari coopereschia ad inventarisar tras document public las atgnas valurs da facultad.

² In tal inventari vegn presumà sco correct, sche quel è vegni fatg entaifer in onn suenter che las valurs da facultad èn vegnidas appurtadas.

Art. 21 Mandat d'administraziun

Sch'ina persuna surlascha a sia partenaria u a ses partenari d'administrar la facultad, valan las disposiziuns davart il mandat, uschenavant ch'i n'è fixà nagut auter.

Art. 22 Restricziun da l'autorisaziun da disponer

¹ Uschenavant ch'igl è necessari per segirar la basa economica u per ademplir in'obligaziun da facultad or dal partenadi registrà, po la dretgira – sin dumonda – far depender dal consentiment d'ina partenaria u d'in partenari l'autorisaziun da l'otra partenaria u da l'auter partenari da disponer da tschertas valurs da facultad, e prender mesiras segirantas.

² Sche questa mesira pertutga in bain immobigliar, lascha la dretgira la remartgar en il register funsil.

Art. 23 Debits tranter partenarias u partenaris

¹ Sch'ina partenaria u sch'in partenari ha debits tar l'otra partenaria u tar l'auter partenari e sch'ella u sch'el ha difficultads seriusas da restituir ils debits, po ella u el pretender ch'i vegnian concedids termins da pajament, uschenavant che quai po vegnir pretendi da la partenaria u dal partenari.

² Il dabun sto vegnir garantì, sche las circumstanzas pretendan quai.

Art. 24 Attribuziun en cas da cumproprietad

Sch'ina valur da facultad è en cumproprietad da las duas partenarias u dals dus partenaris e sch'ina partenaria u sch'in partenari cumprova in interess preponderant, po ella u el dumandar – il mument da la schliaziun dal partenadi registrà ed ultra da las ulteriuras mesiras da la lescha – che questa valur da facultad vegnia attribuida cumplainamain ad ella u ad el cun indemnisar l'otra partenaria u l'auter partenari.

Art. 25 Contract da facultad

¹ En in contract da facultad pon las duas partenarias u ils dus partenaris fixar ina regulaziun speziala per il cas ch'il partenadi registrà vegn schlià. Spezialmain pon ellas u els fixar che la facultad vegnia partida tenor las disposiziuns davart la participaziun als acquists (art. 196–219 dal cudesch civil svizzer³, CCS).

² Talas Cunvegnas na dastgan betg restrenscher las parts obligatorias da las descendents u dals descendents d'ina partenaria u d'in partenari.

³ CS 210

³ Il contract da facultad sto vegnir documentà publicamain e vegnir suttascrit da las persunas contrahentas sco er eventualmain da la represchentanta legala u dal represchentant legal.

⁴ Ils artitgels 185 e 193 CCS èn applitgabels conform al senn.

Part 3: Effects spezial

Art. 26 Maridaglia

Ina persuna che viva en partenadi registrà na po betg maridar.

Art. 27 Uffants da la partenaria u dal partenari

¹ Sch'ina persuna ha uffants, assista sia partenaria u ses partenari ella a moda adequata tar l'adempliment da l'obligaziun da mantegniment e tar la tgira genituriala e represchenta ella, sche las circumstanzas pretendan quai. Ils dretgs da geniturs restan dentant resalvads en tut ils cas.

² En cas d'aboliziun da la vita cuminaivla ed en cas da schliaziun dal partenadi registrà po l'autorità tutelara – sut las cundiziuns da l'artitgel 274a CCS⁴ – conceder in dretg da mantegnair relaziuns personalas.

Art. 28 Adopziun e medischina da reproducziun

Persunas che vivan en partenadi registrà na dastgan ni adoptar ni sa suttametter a proceduras da la medischina da reproducziun.

Chapitel 4: Schliaziun giudiziala dal partenadi registrà

Part 1: Cundiziuns

Art. 29 Dumonda comunabla

¹ Sche las duas partenarias u sch'ils dus partenaris dumondan comunablamain la schliaziun dal partenadi registrà, las u als taidla la dretgira ed examinescha, sche la dumonda sa basa sin libra voluntad e sin madira reflexiun e sch'ina cunvegna davart la schliaziun po vegnir approvada.

² Sche quai è il cas, pronunzia la dretgira la schliaziun dal partenadi registrà.

³ Las partenarias u ils partenaris pon dumandar comunablamain la dretgira ch'ella decida en la sentenza da schliaziun davart quels effects da la schliaziun, davart ils quals ellas u els na chattan nagina cunvegna.

Art. 30 Plant

Mintga partenaria u mintga partenari po dumandar la schliaziun dal partenadi registrà, sche las partenarias u sch'ils partenaris vivan – il mument ch'il plant vegn purtá – dapi almain in onn separadamain.

Part 2: Effects

Art. 31 Dretg d'ierta

¹ Tras la schliaziun dal partenadi registrà scada il dretg d'ierta legal tranter las partenarias u tranter ils partenaris.

² Or da disposiziuns per causa da mort ch'èn vegnidas constituidas avant la litispendenza da la procedura da schliaziun, na pon vegnir fatgs valair nagins dretgs.

Art. 32 Attribuziun da l'abitaziun comunabla

¹ Sch'ina persuna è dependenta da l'abitaziun comunabla per motivs impurtants, po la dretgira attribuir ad ella suletta ils dretgs e las obligaziuns che resultan dal contract da locaziun, uschenavant che quai po vegnir pretendi raschunaivlamain da la partenaria u dal partenari.

² La partenaria che n'è betg pli locataria u il partenari che n'è betg pli locatari stat bun solidarmain per il tschains da locaziun fin il mument che la relaziun da locaziun finescha u po vegnir terminada tenor contract u tenor lescha, maximalmain dentant durant dus onns. Sch'ella u sch'el vegn fatg responsabel per pajar il tschains da locaziun, po la summa pajada vegnir scuntrada cun contribuziuns da mantegnement, e quai en ratas en l'autezza dal tschains da locaziun mensil.

³ Sche l'abitaziun comunabla appartegna ad ina partenaria u ad in partenari, po la dretgira – sut las cundiziuns da l'alinea 1 e cunter ina indemnisaziun adequata u cun tegnair quint da las contribuziuns da mantegnement – conceder a l'autra partenaria u a l'auter partenari in dretg d'abitar da durada limitada. Sche novs fatgs relevants pretendan quai, sto il dretg d'abitar vegnir restrenschì u aboli.

Art. 33 Prevenziun professiunala

Las prestaziuns d'extrada da la prevenziun professiunala, acquistadas durant il partenadi registrà, vegnan partidas tenor las disposiziuns dal dretg da divorzi concernent la prevenziun professiunala.

Art. 34 Contribuziun da mantegnement

¹ Suenten la schliaziun dal partenadi registrà è da princip mintga partenaria e mintga partenari sez responsabel per l'agen mantegnement.

² Ina persuna che n'ha betg lavurà u che ha lavurà mo a moda restrenschida pervi da la repartiziun da las incumbensas durant il partenadi registrà, po dumandar da sia partenaria u da ses partenari contribuziuns da mantegnement adequatas, fin che ses mantegnement po vegnir garanti tras l'atgna activitad da gudogn.

³ Plinavant po ina persuna dumandar contribuziuns da mantegnement adequatas, sch'ella croda en basegnusadad tras la schliaziun dal partenadi registrà e sch'i po vegnir pretendi da la partenaria u dal partenari da pajar contribuziuns da mantegnement, tegnend quint da tut las circumstanzas.

⁴ Dal rest èn applitgabels ils artitgels 125 alinea 3 sco er 126–132 CCS⁵ concernent il mantegnement suenter il divorzi.

⁵ CS 210

Part 3: Procedura

Art. 35

Las disposiziuns da la procedura da divorzi èn applitgablas conform al senn.

Chapitel 5: Disposiziuns finalas

Art. 36 Midada dal dretg vertent

La midada dal dretg vertent vegn reglada en l'aggiunta.

Art. 37 Coordinaziun cun midadas d'auters relaschs (cifras 18, 22 e 29 da l'aggiunta)

1. Midada dals 13 da december 2002 da la part generala dal cudesch penal⁶

Art. 66ter titel marginal ed al. 1 frasa introductiva e lit. a

Cun l'entrada en vigur da la midada dals 13 da december 2002⁷ da la part generala dal cudesch penal daventa l'artitgel 66ter titel marginal ed alinea 1 frasa introductiva e litera a da la midada qua avant maun il nov artitgel 55a titel marginal ed alinea 1 e litera a CP e sa cloma sco suonda:

Art. 55a

3. Sistida da la procedura. Conjugal, partenaria registrada, partenari registrà u partenari da vita sco victima

¹ En cas da lesiun simpla (art. 123 cifra 2 al. 3–5), en cas da metter repetidamain maun vi d'ina persuna (art. 126 al. 2 lit. b, b^{bis} e c), en cas da smanatscha (art. 180 al. 2) ed en cas da sforz (art. 181) po l'autorità cumpetenta da la procedura penala sistir provisoriain la procedura, sche:

a. la victima:

1. è il conjugal da l'autur dal delict e l'act è vegni commess durant la lètg u entaifer in onn sunter il divorzi, u
2. è la partenaria registrada u il partenari registrà da l'autur dal delict e l'act è vegni commess durant il partenadi registrà u entaifer in onn sunter sia schliaziun, u
3. è il partenari da vita eterosexual u omosexual da l'autur dal delict respectivamain l'ex-partenari da vita da l'autur dal delict che na viva anc betg in onn separadamain; e

...

Plinavant sto il titel da classificaziun avant il nov artitgel 52 CP vegnir cumpletta sco suonda:

Quarta part: Liberaziun dal chasti e sistida da la procedura

⁶ CS 311.0

⁷ BBI 2002 8240

Plinavant sto il titel marginal dal nov artitgel 52 CP vegnir midà sco suonda:

1. Motivs per la liberaziun dal chastì. Mancanza da la necessitad penala

Art. 110

Cun l'entrada en vigur da la midada dals 13 da december 2002⁸ da la part generala dal cudesch penal daventa l'artitgel 110 cifra 2 da la midada qua avant maun il nov alineo 1 da l'artitgel 110 e sa cloma sco suonda:

¹ *Confamgliars d'ina persuna èn ses conjugal, sia partenaria registrada u ses partenari registrà, ses parents en lingia directa, ses fragliuns e ses fragliuns consanguins ed uterins, ses geniturs adoptivs, ses fragliuns adoptivs e ses uffants adoptivs.*

2. Midada dals 21 da mars 2003 da la part generala da la lescha penala militara⁹

Art. 47b titel marginal al. 1 lit. a

Cun l'entrada en vigur da la midada dals 21 da mars 2003¹⁰ da la part generala da la lescha penala militara daventa l'artitgel 47b titel marginal ed alineo 1 litera a da la midada qua avant maun il nov artitgel 46b titel marginal ed alineo 1 litera a LPM e sa cloma sco suonda:

Art. 46b

3. Sistida da la procedura.
Conjugal, partenaria registrada, partenari registrà u partenari da vita sco victima

¹ *En cas da lesiun simpla e da violenzas (art. 122), en cas da smantscha (art. 149) ed en cas da sforz (art. 150) po l'auditur u la dretgira militara sistir provisoriain la procedura, sche:*

a. la victima:

1. è il conjugal da l'autur dal delict e l'act è vegnì commess durant la lètg u entaifer in onn sunter il divorzi, u
2. è la partenaria registrada u il partenari registrà da l'autur dal delict e l'act è vegnì commess durant il partenari registrà u entaifer in onn sunter sia schliaziun, u
3. è il partenari da vita eterosexual u omosexual da l'autur dal delict, uschenavant ch'els mainan ina chasada communabla e sche l'act è vegnì commess durant quest temp u entaifer in onn sunter la separaziun; e

...

Plinavant sto il titel da classificaziun avant il nov artitgel 45 LPM vegnir cumpletta sco suonda:

Chapitel IV: Liberaziun dal chastì e sistida da la procedura

⁸ BBI 2002 8240

⁹ CS 321.0

¹⁰ BBI 2003 2808

Plinavant sto il titel marginal dal nov artitel 45 LPM vegnir midà sco suonda:

1. Motivs per la liberaziun dal chasti. Reparaziun

3. Midada dals 3 d'october 2003 da la lescha federala dals 25 da zercladur 1982¹¹ davart la prevenziun professiunala per vegliadetgna, survivents ed invaliditad (1. revisiun da la LPP)

Art. 79a al. 5

Sche la lescha qua avant maun entra en vigur a medem temp sco la 1. revisiun da la LPP¹² u pli tard, daventa l'artitel 79a alinea 5 l'artitel 79b alinea 4 e sa cloma sco suonda:

⁴ Ils reacquists en cas da divorzi u da schliaziun giudiziala d'in partenadi registrà tenor l'artitel 22c LLC¹³ èn excepids da la limitaziun.

Sche la lescha qua avant maun entra en vigur avant la 1. revisiun da la LPP, sa cloman ils artitels 79a e 79b – il mument da l'entrada en vigur da la 1. revisiun da la LPP – sco suonda:

Art. 79a Champ d'applicaziun

Las disposiziuns da quest titel valan per tut las relaziuns da prevenziun, independentamain dal fatg sche l'instituziun da prevenziun è inscritta en il register da la prevenziun professiunala u betg.

Art. 79b Acquist

¹ L'instituziun da prevenziun dastga pussibilitar l'acquist fin maximalmain a l'autezza da las prestaziuns reglamentaras.

² Il cussegl federal regla ils cas da quellas persunas che n'han anc mai appartegnì ad ina instituziun da prevenziun il mument ch'ellas han fatg valair la pussaivladad da l'acquist.

³ Sch'igl èn vegnids fatgs acquists, na dastgan las prestaziuns che resultan betg vegnir retratgas da la prevenziun en furma da chapital entaifer ils trais onns sequents. Sch'igl èn vegnidas fatgas retratgas anticipadas per la promoziun da la proprietad d'abitaziuns, dastgan acquists facultativs vegnir fatgs pir, cur che las retratgas anticipadas èn pajadas enavos.

⁴ Ils reacquists en cas da divorzi u da schliaziun giudiziala d'in partenadi registrà tenor l'artitel 22c LLC¹⁴ èn excepids da la limitaziun.

Art. 38 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

¹¹ CS 831.40

¹² entrada en vigur il 1. da schaner 2006 (CULF 2004 1677)

¹³ CS 831.42

¹⁴ CS 831.42

Midada dal dretg vertent

Las leschas federalas qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

1. Lescha davart il dretg da burgais dals 29 da settember 1952¹⁵

Art. 15 al. 5 e 6

⁵ Per la partenaria registrada d'ina burgaisa svizra u per il partenari registrà d'in burgais svizzer basta in domicil da totalmain tschintg onns en Svizra; in da quels tschintg onns sto esser directamain avant la dumonda, sch'ella u sch'el viva dapi trais onns en partenadi registrà cun la burgaisa svizra u cun il burgais svizzer.

⁶ Per partenadis registrads tranter burgaisas estras u burgais esters valan ils alineas 3 e 4 conform al senn.

2. Lescha federala dals 26 da mars 1931¹⁶ davart la dimora ed il domicil dals esters

Art. 7 al. 3

³ Per il partenadi registrà valan ils alineas 1 e 2 conform al senn.

Art. 17 al. 3

³ Per il partenadi registrà vala l'alinea 2 conform al senn.

3. Lescha d'asil dals 26 da zercladur 1998¹⁷

Art. 51 al. 1

¹ Conjugals, partenarias registradas u partenaris registrads da fugitivs e lur uffants minorens vegnan renconuschids sco fugitivs e survegnan asil, uschenavant che naginas circumstanzas spezialas s'opponan cunter quai.

Art. 63 al. 4

⁴ La revocaziun da l'asil u da la caratteristica da fugitiv na s'extenda betg sin il conjugal, sin la partenaria registrada u sin il partenari registrà e sin ils uffants.

Art. 71 al. 1 frasa introductiva

¹ La protecziun provisoria vegn concedida a conjugals, a partenarias registradas u a partenaris registrads da persunas che basegnan protecziun ed a lur uffants minorens, sche:

...

¹⁵ CS 141.0

¹⁶ CS 142.20

¹⁷ CS 142.31

Art. 78 al. 3

³ La revocaziun da la protecziun provisoria na s'extenda betg sin il conjugal, sin la partenaria registrada u sin il partenari registrà e sin ils uffants, nun ch'i sa mussia che quels na basegnan nagina protecziun.

4. Lescha davart l'organisaziun da la regenza e da l'administraziun dals 21 da mars 1997¹⁸

Art. 61 Incompatibilitads personalas

¹ Las suandantas personas na pon betg esser il medem mument commembras dal cussegl federal:

- a. duas personas ch'èn maridadas ina cun l'autra, che vivan en partenadi registrà u che mainan facticamain ina communitad da vita;
- b. parents e quinads en lingia directa u fin il quart grad en lingia laterala;
- c. duas personas, da las qualas ils conjugals, las partenarias registradas u ils partenaris registrads èn fragliuns.

² Questa disposiziun vala conform al senn tranter il chancelier federal ed ils commembers dal cussegl federal.

5. Lescha federala dals 20 da december 1968¹⁹ davart la procedura administrativa

Art. 10 al. 1 lit. b e b^{bis}

¹ Personas che han da prender u da preparar ina disposiziun, prendan recusaziun, sch'ellas:

- b. èn colliadas cun ina partida tras lètg u tras partenadi registrà u mainan facticamain ina communitad da vita cun quella partida;
- b^{bis}. èn parentas u quinadas d'ina partida en lingia directa u fin il terz grad en lingia laterala;

6. Lescha davart il personal da la confederaziun dals 24 da mars 2000²⁰

Art. 30 al. 2

² Il patrun ha in dretg da regress sin il consort da la persuna emploiada, sin la partenaria registrada u sin il partenari registrà, sin ses parents en lingia ascendenta e descendenta u sin personas che vivan cun ella en cuminanza sulettamain, sch'els han provocà l'impediment da lavur cun intenziun u tras greva negligentscha.

¹⁸ CS 172.010

¹⁹ CS 172.021

²⁰ CS 172.220.1

7. Lescha federala dals 16 da december 1943²¹ davart l'organisaziun giudiziala

Art. 4

Incumpatibilitads persunalas¹ Las suandantas persunas na dastgan betg avair il medem mument l'uffizi d'in commember u d'in derschader en uffizi accessori dal tribunal federal, d'in inquisitur federal, dal procuratur public federal u d'in auter represchentant da la procura publica federala:

- a. duas persunas ch'èn maridadas ina cun l'autra, che vivan en partenadi registrà u che mainan facticamain ina communitad da vita;
- b. parents e quinads en lingia directa u fin il quart grad en lingia laterala;
- c. duas persunas, da las qualas ils conjugals, las partenarias registradas u ils partenaris registrads èn fragliuns.

² Tgi che entra en ina tala relaziun cun maridar, cun laschar registrar il partenadi u cun fundar facticamain ina communitad da vita, renunzia uschia a ses uffizi.

Art. 22 al. 1 lit. a

¹ In commember u derschader en uffizi accessori dal tribunal federal na dastga betg exequir ses uffizi:

- a. en ina chaussa, en la quala el sez u ina da las suandantas persunas ha in interess direct vi dal resultat da la disputa:
 1. ses conjugal, sia partenaria registrada, ses partenari registrà u ina persuna, cun la quala el maina facticamain ina communitad da vita,
 2. parents e quinads en lingia directa u fin il quart grad en lingia laterala,
 3. il conjugal, la partenaria registrada u il partenari registrà da fragliuns da ses conjugal, da sia partenaria registrada u da ses partenari registrà, u
 4. ina persuna, da la quala el è avugà u assistent;

Art. 44 lit. b e b^{bis}

L'appellaziun è admissa en disputas da dretg civil che na tutgan betg il dretg da facultad sco er en ils suandants cas:

- b. refusa dal consentiment dal represchentant legal per maridar (art. 94 CCS²²) u per laschar registrar in partenadi (art. 3 al. 2 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004²³);

²¹ CS 173.110

²² CS 210

²³ BBI 2004 3137

b^{bis}. pronunzia u refusa dal divorzi sin dumonda communabla (art. 111, 112 e 149 CCS) u schliaziun dal partenadi registrà sin dumonda communabla (art. 29 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004);

8. Cudesch civil svizzer²⁴

Art. 21

2. Quinanza ¹ Tgi ch'è parentà cun ina persuna, stat en la medema lingia ed en il medem grad da quinanza cun il consort da quella e cun la partenaria registrada u cun il partenari registrà da quella.

² La quinanza na finescha betg cun la schliaziun da la lètg u dal partenadi registrà ch'è la basa da la quinanza.

Art. 95 al. 1 e titel marginal

B. Impediments
per la lètg
I. Parentella

¹ La maridaglia tranter parents en lingia directa sco er tranter fragliuns u mezs fragliuns è scumandada, e quai independentamain dal fatg sch'els èn parents in cun l'auter tras derivanza u tras adopziun.

Art. 105 cifra 3

In motiv da nunvalaivladad è avant maun, sche:

3. la maridaglia è scumandada pervi da parentella tranter consorts.

Art. 328 al. 2

² L'obligaziun d'assistenza dals geniturs, dal consort e da la partenaria registrada u dal partenari registrà resta resalvada.

Art. 462

B. Consort survi-
vent, partenaria
registrada survi-
venta u partenari
registrà survivent

Il consort survivent e la partenaria registrada surviventa u il partenari registrà survivent obtegnan:

1. sch'els han da parter cun descendents, la mesadad da l'ierta;
2. sch'els han da parter cun ertavels dal tschep dals geniturs, trais quarts da l'ierta;
3. sch'i n'existan er betg ertavels dal tschep dals geniturs, l'entira ierta.

Art. 470 al. 1

¹ Tgi che lascha enavos descendents, geniturs, ses consort, sia partenaria registrada u ses partenari registrà sco ertavels ils pli proxims, po disponer da sia facultad per causa da mort fin a la part legitima dals ertavels.

Art. 471 cifra 3

La part legitima munta:

3. per il consort survivent, per sia partenaria registrada u per ses partenari registrà la mesadad.

Art. 612a al. 4

⁴ Per il partenadi registrà vala la medema regulaziun conform al senn.

9. Lescha federala dals 4 d'october 1991²⁵ davart il dretg funsil puril

Art. 10a Partenadis registrads

Las disposiziuns da questa lescha per consorts e per l'abitaziun da la famiglia valan conform al senn per il partenadi registrà.

10. Lescha federala dals 16 da december 1983²⁶ davart l'acquist da bains immobigliars tras persunas a l'exteriur

Art. 7 lit. b

Nagina permissiun na basegnan:

- b. parents da l'alienader en lingia ascendenta e descendenta sco er ses consort, sia partenaria registrada u ses partenari registrà;

Art. 12 lit. d

La permissiun vegn en mintga cas refusada, sche:

- d. l'acquistader d'ina abitaziun secundara en il senn da l'artitgel 9 alinea 1 litera c, d'ina abitaziun da vacanzas u d'ina unitad d'abitar en in hotel d'appartaments, ses consort, sia partenaria registrada u ses partenari registrà u ses uffants sut 20 onns èn gia prioprietaris d'ina tala abitaziun en Svizra;

²⁵ CS 211.412.11

²⁶ CS 211.412.41

11. Dretg d'obligaziuns²⁷

Art. 134 al. 1 cifra 3bis

¹ La perscripziun n'entschaiva betg e vegn suspendida, sch'ella ha gia entschet:

^{3bis}. per pretensiuns da partenarias registradas d'ina cunter l'otra u da partenaris registrads d'in cunter l'auter durant lur partenadi registrà;

Art. 266m al. 3

³ Per partenadis registrads vala la medema regulaziun conform al senn.

Art. 266n

b. Desditga tras il locatur La desditga tras il locatur sco er la fixada d'in termin da pajament cun la smanatscha da desditga (art. 257d) è da consegnar separadamain al locatari ed a ses consort, a sia partenaria registrada u a ses partenari registrà.

Art. 273a al. 3

³ Per partenadis registrads vala la medema regulaziun conform al senn.

Art. 331d al. 5

⁵ Sch'il lavurant è maridà, è l'impegnaziun mo permessa, sche ses consort dat ses consentiment en scrit. Sch'i n'è betg pussaivel da survegnir ses consentiment u sche quel al vegn refusà, po el appellar a la dretgira. La medema regulaziun vala conform al senn per partenadis registrads.

Art. 331e al. 5 e 6

⁵ Sch'il lavurant è maridà, è la retratga mo permessa, sche ses consort dat ses consentiment en scrit. Sch'i n'è betg pussaivel da survegnir ses consentiment u sche quel al vegn refusà, po el appellar a la dretgira. La medema regulaziun vala conform al senn per partenadis registrads.

⁶ Sche consorts divorzieschan avant ch'i dat in cas da prevenziun, vala la retratga anticipada sco prestaziun da libra circulaziun e vegn partida tenor ils artitgels 122, 123 e 141 dal cudesch civil²⁸ sco er tenor l'artitgel 22 da la lescha davart la libra circulaziun dals 17 da december 1993²⁹. La medema regulaziun vala conform al senn per la schliaziun giudiziala d'in partenadi registrà.

²⁷ CS 220

²⁸ CS 210

²⁹ CS 831.42

Art. 338 al. 2

² Il patrun ha dentant da dar la paja per in ulteriur mais e suenter tshintg onns da servetsch per dus ulteriurs mais, quintà dal di da la mort davent, uschenavant ch'il lavurant lascha enavos il consort, la partenaria registrada, il partenari registrà u uffants minorens, u, en cas che quests ertavels mancan, autras persunas, vers las qualas el ha adempli in'obligaziun da sustegniment.

Art. 339b al. 2

² Sch'il lavurant mora durant la relaziun da lavur, sto l'indemisaziun vegnir pajada al consort survivent, a la partenaria registrada, al partenari registrà u als uffants minorens u, en cas da mancanza da quests ertavels, ad autras persunas, vers las qualas il lavurant ha adempli in'obligaziun da sustegniment.

Art. 494 al. 4

⁴ Per partenadis registrads vala la medema regulaziun conform al senn.

12. Lescha federala dals 4 d'october 1985³⁰ davart la fittanza agricula

Art. 18 al. 2 emprima frasa

² Sch' il contract da fittanza vegn desditg da l'affittader, po in descendent, il consort, la partenaria registrada u il partenari registrà dal fittadin declerar entaifer 30 dis da prender il contract da fittanza. ...

Art. 27 al. 2 lit. c

² Sche l'affittader ha desditg il contract, sto el cumprovar che la cuntinuaziun da la fittanza n'è betg supportabla per el u n'è betg giustifitgada per auters motivs. La cuntinuaziun da la fittanza è spezialmain insupportabla u nungiustifitgada, sche:

- c. l'affittader, ses consort, sia partenaria registrada u ses partenari registrà, in proxim parent u quina vul sez manar l'object da fittanza;

Art. 31 al. 2bis lit. d

^{2bis} L'autorità permetta plinavant l'affittaziun d'in manaschi agricul parcella per parcella, sche:

- d. il consort, la partenaria registrada u il partenari registrà, la quala u il qual ha manà il manaschi ensemen cun il proprietari, dat ses consentiment a l'affittaziun parcella per parcella.

³⁰ CS 221.213.2

13. Lescha federala dals 2 d'avrigl 1908³¹ davart il contract d'assicuranza

Art. 80

e. Exclussiu da scussiu e concurs per il dretg sin la prestaziun da l'assicuranza

Sch'il consort, la partenaria registrada, il partenari registrà u descendents da l'assicurà èn beneficiaris, n'èn suttamess – cun resalva d'eventuals dretgs da pegn – ni il dretg sin la prestaziun da l'assicuranza dal beneficiari ni quel da l'assicurà a l'execuziun sfurzada a favur dals crediturs da l'assicurà.

Art. 81 titel marginal ed al. 1

f. Dretg d'entrada

¹ Sch'il consort, la partenaria registrada, il partenari registrà u descendents da l'assicurà èn beneficiaris d'in contract d'assicuranza da vita, surpiglian els – sch'els na refusan betg expressivamain quai – empè da l'assicurà ils dretgs e las obligaziuns dal contract d'assicuranza il mument ch'in attest da perdita cunter l'assicurà è avant maun u ch'i vegn declerà il concurs cunter el.

Art. 83 al. 2bis e 3

^{2bis} Sut partenaria registrada u partenari registrà vegn chapì la partenaria registrada surviventa u il partenari registrà survivent.

³ Sut survivents, ertavels u successurs legals vegnan chapids ils descendents cun dretg d'ierta ed il consort survivent u la partenaria registrada surviventa respectivamain il partenari registrà survivent; sche naginas da quellas persunas n'èn avant maun, vegnan chapidas sut quellas noziuns las autras persunas cun dretg d'ierta.

Art. 84 al. 1

¹ Sch'ils descendents cun dretg d'ierta ed il consort survivent u la partenaria registrada surviventa u il partenari registrà survivent han il dretg sin la prestaziun da l'assicuranza sco beneficiaris, survegnan il consort, la partenaria registrada u il partenari registrà ina mesadad da la summa d'assicuranza ed ils descendents l'autra mesadad a norma da lur dretg d'ierta.

Art. 85

i. Refusaziun da l'ierta

Sche descendents cun dretg d'ierta, in consort, ina partenaria registrada, in partenari registrà, geniturs, tats e tattas u fragliuns èn ils beneficiaris, tutga il dretg sin la prestaziun da l'assicuranza ad els, er sch'els refusan l'ierta.

Art. 86

Scussiu e concurs per il dretg sin la prestaziun da l'assicuranza

¹ Sch'il dretg d'in contract d'assicuranza da vita, ch'il debitor ha fatg per sia atgna vita, è suttamess a la scussiu ed al concurs, pon il consort, la partenaria registrada, il partenari registrà u ils descendents

dal debitur pretender cun ses consentiment ch' il dretg sin la prestaziun da l'assicuranza als vegnia transferì cun restituir il pretsch da recumpra.

² Sch' in tal dretg sin la prestaziun da l'assicuranza è impegnà e sch' el duai vegnir fatg valair tras scussium u concurs, pon il consort, la partenaria registrada, il partenari registrà u il descendants dal debitur pretender cun ses consentiment ch' il dretg sin la prestaziun da l'assicuranza als vegnia transferì cun pajar il credit u – sche quel è pli pitschen ch' il pretsch da recumpra – cun pajar quest pretsch.

³ Il consort, la partenaria registrada, il partenari registrà u ils descendants ston far valair lur dumonda avant ch' il credit vegnia realisà tar l'uffizi da scussium u tar l'administraziun da concurs.

14. Lescha federala dals 24 da mars 2000³² davart la cumpetenza en chaussas civilas

Art. 15a Dumondas e plants en connex cun il partenadi registrà

La dretgira al domicil d'ina partida è stringentamain cumpetenta per:

- a. mesiras giudizialas en connex cun il partenadi registrà;
- b. plants sin nunvalaivladad dal partenadi registrà;
- c. dumondas comunablas e plants per la schliaziun dal partenadi registrà;
- d. plants per cumplettar u midar ina sentenza da schliaziun dal partenadi registrà.

Art. 18 al. 1 emprima frasa

¹ Per plants davart il dretg d'ierta sco er per plants davart la liquidaziun dals bains matrimonials en cas da mort d'in consort, d'ina partenaria registrada u d'in partenari registrà è cumpetenta la dretgira a l'ultim domicil dal testader. ...

15. Lescha federala dals 4 da december 1947³³ davart la procedura civila

Art. 42 al. 1 lit. a

¹ Refusar da dar perditga pon:

- a. las suandantas persunas, sch' ellas vegnessan exponidas al privel da la persecuziun penala u d'ina greva dischonur u sche quai chaschunass in donn da facultad immediat per ellas cun respunder la dumonda:

³² CS 272

³³ CS 273

1. la perditga, ses conjugal, sia partenaria registrada, ses partenari registrà u ina persuna, cun la quala el maina facticamain ina communitad da vita;
2. parents u quinads da la perditga en lingia directa ed en il segund grad da la lingia laterala;

16. Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889³⁴ davart scussium e concurs

Art. 10 al. 1 cifra 2 e 2bis

¹ Ils uffizians ed emploiads dals uffizis da scussium e concurs sco er ils commembers da las autoritads da surveglianza na dastgan exequir nagins acts uffizials:

2. en chaussas da lur conjugals, da lur partenarias registradas u da lur partenaris registrads u da persunas, cun las qualas els mainan facticamain ina communitad da vita;
- 2bis. en chaussas da parents e da quinads en lingia directa u fin il terz grad en lingia laterala;

Art. 26 al. 3

³ Sch'il consort, la partenaria registrada u il partenari registrà dal debitor ha – sco sulet creditor – perditas, na dastgan vegnir pronunziadas naginas consequenzas da dretg public or da la sequestraziun senza success.

Art. 43 cifra 2

La scussium da concurs è en mintga cas esclusa per:

2. contribuziuns periodicas da mantegniment e da sustegn sin basa dal dretg da famiglia sco er contribuziuns da mantegniment tenor la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004³⁵;

Art. 58

2. En cas da mortori

L'execuziun cunter in debitor, dal qual è mort ses consort, sia partenaria registrada, ses partenari registrà, ses parent u quinà en lingia directa u ses cunabitant, è suspendida durant duas emnas a partir dal di da la mort.

Art. 95a

b. Pretensiuns cunter il consort, cunter la partenaria registrada u cunter il partenari registrà

Pretensiuns dal debitor cunter ses consort, cunter sia partenaria registrada u cunter ses partenari registrà vegnan mo sequestradas, usche navant che sia ulteriura facultad na basta betg.

³⁴ CS 281.1

³⁵ BBI 2004 3137

Art. 111 al. 1 cifra 1 ed al. 2

¹ A la sequestraziun pon sa participar senza scussiu precedenta ed entaifer 40 dis a partir da sia executiun:

1. il consort, la partenaria registrada u il partenari registrà dal debitor;

² Las personas tenor l'aleina 1 cifras 1 e 2 pon mo far valair lur dretg, sche la sequestraziun è succedida durant la lètg, durant il partenadi registrà, durant la relaziun genituriala u tutelara u entaifer in onn suenter la fin da quellas relaziuns; la durada da la procedura giudiziala u da la procedura da scussiu na vegn betg quintada. Empè dals uffants, dals avugadads e da personas sut assistenz po er l'autorità tutelara sa participar a la sequestraziun.

Art. 151 al. 1

¹ Tgi che inizescha la scussiu per ina pretensiu ch'è segirada tras pegn (art. 37), sto designar – ultra da las indicaziuns enumeradas en l'artitgel 67 – l'object da pegn en la dumonda da scussiu. Plinavant sto eventualmain vegnir inditgà en la dumonda:

- a. *concerna mo la versiun taliana*
- b. l'utilisaziun dal bain immobilier impegnà sco abitaziun da famiglia (art. 169 CCS³⁶) u sco abitaziun comunabla (art. 14 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004³⁷) dal debitor u da la terza persuna.

Art. 153 al. 2 lit. b ed al. 2bis

² L'uffizi da scussiu trametta in avis da pajament er a las suandantas personas:

- b. al consort, a la partenaria registrada u al partenari registrà dal debitor u da la terza persuna, sch'il bain immobilier impegnà serva sco abitaziun da famiglia (art. 169 CCS³⁸) u sco abitaziun comunabla (art. 14 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004³⁹).

^{2bis} Las personas numnadas en l'aleina 2 pon far opposiziun sco il debitor.

Art. 219 al. 4, Emprima classa lit. c

⁴ Las pretensiuns betg garantidas tras pegn sco er la summa betg cuvrada da las pretensiuns betg garantidas tras pegn vegnan cuvradas en la suandanta successiun or dal retgav da tut l'ulteriura massa da concurs:

36 CS 210
37 BBI 2004 3137
38 CS 210
39 BBI 2004 3137

Emprima classa

- c. Las contribuziuns da mantegniment e da sustegn sin basa dal dretg da famiglia sco er contribuziuns da mantegniment tenor la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004⁴⁰ ch'èn resortidas ils ultims sis mais avant la declaraziun da concurs e che ston vegnir pajadas cun daners.

Art. 305 al. 2

² Ils crediturs privilegiads, il consort, la partenaria registrada u il partenari registrà dal debitur na vegnan quintads ni per lur persuna ni per lur pretensiun. Pretensiuns segiradas tras pegns vegnan mo quintadas per quella summa che n'è betg cuvrida tenor la stimaziun dal cumissari.

17. Lescha federala dals 18 da december 1987⁴¹ davart il dretg internaziunal privat

Art. 45 al. 3

³ Ina lètg tranter persunas da la medema schlattaina ch'è vegnida serrada valaivlamain a l'exteriur vegn reconuschida en Svizra sco partenadi registrà.

Chapitel 3a: Partenadi registrà

Art. 65a

I. Applicaziun dal chapitel 3
Las disposiziuns dal chapitel 3 – cun excepziun dals artitgels 43 alinea 2 e 44 alinea 2 – valan conform al senn per il partenadi registrà.

Art. 65b

II. Cumpetenzza al lieu da registraziun en cas da schliaziun
Sche las partenarias u sch'ils partenaris n'èn betg domiciliads en Svizra e sche naginas dad ellas resp. sche nagins dad els n'èn burgais svizzers, èn cumpetentas las dretgiras svizras al lieu da registraziun per plants e dumondas concernent la schliaziun dal partenadi registrà, sch'i n'è betg pussaivel u pretendabel da purtar il plant u la dumonda al domicil d'ina da las duas persunas.

Art. 65c

III. Dretg applitgab
Sch'il dretg applitgab tenor las disposiziuns dal chapitel 3 n'encunuscha naginas reglas davart il partenadi registrà, è applitgab il dretg svizzer; resalvà resta l'artitgel 49.

40 BBl 2004 3137

41 CS 291

² Ultra dals dretgs designads en l'artitgel 52 alinea 2 pon las partenarias u ils partenaris tscherner il dretg da quel stadi, en il qual il partenadi è vegnì registrà.

Art. 65d

IV. Decisiuns u mesiras dal stadi da registraziun

Decisiuns u mesiras estras vegnan reconuschidas en Svizra, sche:

- a. quellas èn vegnidas pronunziadas en quel stadi, en il qual il partenadi è vegnì registrà; e
- b. i n'è betg stà pussaivel u pretendabel da purtar il plant u la dumonda en in stadi, dal qual la cumpetenzza è reconuschida en Svizra tenor las disposiziuns dal chapitel 3.

18. Cudesch penal⁴²

Art. 66ter titel marginal ed al. 1 frasa introductiva e lit. a⁴³

Conjugal, partenaria registrada, partenari registrà u partenari da vita sco victima

¹ En cas da lesiun simpla (art. 123 cifra 2 al. 3 – 5), en cas da metter repetidamain maun vi d'ina persuna (art. 126 al. 2 lit. b, b^{bis} e c), en cas da smanatscha (art. 180 al. 2) ed en cas da sforz (art. 181) po l'autorità cumpetenta da la procedura penala sistir provisoriain la procedura, sche:

- a. la victima:
 1. è il conjugal da l'autur dal delict e l'act è vegnì commess durant la lètg u entaifer in onn sunter il divorzi, u
 2. è la partenaria registrada u il partenari registrà da l'autur dal delict e l'act è vegnì commess durant il partenadi registrà u entaifer in onn sunter sia schliaziun, u
 3. è il partenari da vita eterosexual u omosexual da l'autur dal delict respectivamain l'ex-partenari da vita da l'autur dal delict che na viva anc betg in onn separadamain; e

...

Art. 110 cifra 2⁴⁴

Per il diever linguistic da questa lescha vala il suandant:

2. *Confamigliars* d'ina persuna èn ses conjugal, sia partenaria registrada u ses partenari registrà, ses parents en lingia directa, ses fragliuns e ses fragliuns consanguins ed uterins, ses geniturs adoptivs e ses uffants adoptivs.

⁴² CS 311.0; BBI 2002 8240

⁴³ vesair l'art. 37 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004 (coordinaziun cun midadas d'auters relaschs, cifra 1), BBI 2004 3145

⁴⁴ vesair l'art. 37 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004 (coordinaziun cun midadas d'auters relaschs, cifra 1), BBI 2004 3145

Art. 123 cifra 2 al. 4 e 5

2. Il chasti è praschun, ed il culpant vegn persequità d'uffizi,

...

sch'el è la partenaria registrada u il partenari registrà da l'autur dal delict e sche l'act è vegnì commess durant il partenadi registrà u fin in onn suenter sia schliaziun,

L'alinea 4 vertent daventa alinea 5.

Art. 126 al. 2 lit. b^{bis}

² Il culpant vegn persequità d'uffizi, sch'el commetta l'act repetidamain:

^{bis}. vers sia partenaria registrada u vers ses partenari registrà durant il partenadi registrà u fin in onn suenter sia schliaziun; u

Art. 180 al. 2 lit. a^{bis}

² Il culpant vegn persequità d'uffizi, sch'el:

^{a^{bis}}. è la partenaria registrada u il partenari registrà da la victima e la smanatscha è vegnida commessa durant il partenadi registrà u fin in onn suenter sia schliaziun; u

Art. 187 cifra 3

3. Sch'ìl culpant n'ha betg cumpleni 20 onns il mument ch'el ha commess l'act e sch'igl existan circumstanzas particularas, u sche la persuna violada l'ha maridà u viva en partenadi registrà cun el, po l'autorità cumpetenta desister da la persecuziun penala, da la consegna a la dretgira u dal chasti.

Art. 188 cifra 2

2. Sche la persuna violada ha maridà il culpant u viva en partenadi registrà cun el, po l'autorità cumpetenta desister da la persecuziun penala, da la consegna a la dretgira u dal chasti.

Art. 192 al. 2

Sche la persuna violada ha maridà il culpant u viva en partenadi registrà cun el, po l'autorità cumpetenta desister da la persecuziun penala, da la consegna a la dretgira u dal chasti.

Art. 193 al. 2

² Sche la persuna violada ha maridà il culpant u viva en partenadi registrà cun el, po l'autorità cumpetenta desister da la persecuziun penala, da la consegna a la dretgira u dal chasti.

Bigamia u
partenadi registrà

Art. 215

Tgi che marida, malgrà ch'el è gia maridà, u tgi che lascha registrar in partenadi, malgrà ch'el viva gia en partenadi registrà,

tgi che concluda ina lètg cun ina persuna maridada u tgi che lascha registrar il partenadi cun ina persuna che viva gia en partenadi registrà,

vegn chastià cun praschun.

Art. 395 al. 1⁴⁵

¹ La dumonda da grazia po vegnir fatga dal sentenzià, da ses represchentant legal e, cun il consentiment dal sentenzià, da ses defensur, da ses conjugal, da sia partenaria registrada u da ses partenari registrà.

19. Lescha federala dals 15 da zercladur 1934⁴⁶ davart la procedura penala

Art. 75 lit. a ed a^{bis}

Legitimads da refusar da dar perditga èn:

- a. il conjugal, er sch'el è divorzià, la partenaria registrada u il partenari registrà, er sch'il partenadi registrà è vegnì schlià, sco er la persuna che maina facticamain ina communitad da vita cun l'inculpà;
- a^{bis}. ils parents e quinads da l'inculpà en lingia directa sco er ils fragliuns, il quinà e la quinada;

Art. 231 al. 1 lit. b

¹ La revisiun po vegnir dumandada:

- b. dal sentenzià, suenter sia mort da ses parents e quinads en lingia ascendenta e descendenta, da ses fragliuns, da ses conjugal, da sia partenaria registrada u da ses partenari registrà;

Art. 270 lit. b

Il dretg da far recurs da cassaziun han:

- b. suenter la mort da l'atgisà, il conjugal, la partenaria registrada u il partenari registrà, ils fragliuns sco er ils parents e quinads en lingia ascendenta e descendenta;

⁴⁵ cun l'entrada en vigur da la midada dals 13 da december 2002 da la part generala dal cudesch penal (BB1 2002 8240) daventa l'art. 395 al. 1 da la revisiun qua avant maun il nov art. 382 al. 1

⁴⁶ CS 312.0

20. Lescha federala dals 4 d'october 1991⁴⁷ davart l'agid a victimas

Art. 2 al. 2 frasa introductiva

² Il conjugal, la partenaria registrada u il partenari registrà da la victima, ses uffants e geniturs sco er autras persunas che stattan sumegliantamain en ina stretga relaziun cun ella, han la medema posiziun giuridica sco la victima tar:

...

21. Lescha federala dals 22 da mars 1974⁴⁸ davart il dretg penal administrativ

Art. 29 al. 1 lit. b e b^{bis}

¹ Uffizians che han da far ina inquisiziun, da prender u da preparar ina decisiun, sco er experts, translatur ed interprets prendan recuzaziun, sch'els:

- b. èn colliads cun l'inculpà tras lètg u tras partenadi registrà u mainan facticamain ina communitad da vita cun el;
- b^{bis}. èn parents u quinads da l'inculpà en lingia directa u fin il terz grad en lingia laterala;

Art. 85 al. 1

¹ La revisiun po vegnir dumandada da l'inculpà e, sch'el è mort, da ses conjugal, da sia partenaria registrada u da ses partenari registrà, da ses parents en lingia directa e da ses fragliuns.

22. Lescha penala militara dals 13 da zercladur 1927⁴⁹

Art. 47b titel marginal al. 1 lit. a⁵⁰

Conjugal, partenaria registrada, partenari registrà u partenari da vita sco victima ¹ En cas da lesiun simpla e da violenzas (art. 122), en cas da smantscha (art. 149) ed en cas da sforz (art. 150) po l'auditur u la dretgira militara sistir provisoriain la procedura, sche:

- a. la victima:
 - 1. è il conjugal da l'autur dal delict e l'act è vegni commess durant la lètg u entaifer in onn suenter il divorzi, u
 - 2. è la partenaria registrada u il partenari registrà da l'autur dal delict e l'act è vegni commess durant il partenadi registrà u entaifer in onn suenter sia schliaziun, u

⁴⁷ CS 312.5

⁴⁸ CS 313.0

⁴⁹ CS 321.0; BBl 2003 2808

⁵⁰ vesair l'art. 37 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004 (coordinaziun cun midadas d'auters relaschs, cifra 2), BBl 2004 3145

3. è il partenari da vita eterosexual u omosexual da l'autur dal delict, uschenavant ch'els mainan ina chasada comunabla per in temp illimità e sche l'act è vegnì commess durant quest temp u entaifer in onn suenter la separaziun; e

...

Art. 156 cifra 3

3. Sch' il culpant n'ha betg cumpleni 20 onns il mument ch'el ha commess l'act e sch'igl existan circumstanzas particularas, u sche la persuna violada l'ha maridà u viva en in partenadi registrà cun el, po l'autoritàd competenta desister da la consegna a la dretgira u dal chasti.

Art. 232c al. 1

¹ La dumonda da grazia po vegnir fatga dal sentenzià, da ses representant legal e, cun il consentiment dal sentenzià, da ses defensur, da ses conjugal, da sia partenaria registrada u da ses partenari registrà.

23. Process penal militar dals 23 da mars 1979⁵¹

Art. 33 lit. b, b^{bis}, d e d^{bis}

In derschader, auditor, inquisitur u actuar da dretgira na dastga betg exequir ses uffizi, sch'el:

- b. è collià cun ina partida tras lètg u tras partenadi registrà u maina facticamain ina communitad da vita cun quella partida;
- b^{bis}. è parent u quina d'ina partida en lingia directa u fin il terz grad en lingia laterala;
- d. è collià cun l'advocat d'ina partida tras lètg u tras partenadi registrà u maina facticamain ina communitad da vita cun el;
- d^{bis}. è parent u quina da l'advocat d'ina partida en lingia directa u fin il terz grad en lingia laterala.

Art. 75 lit. a, a^{bis} e c

Refusar da dar perditga pon:

- a. conjugals, er sche la lètg è divorziata, partenarias registradas u partenaris registrads, er sch' il partenadi registrà è vegnì schlià, sco er persunas, cun las qualas l'inculpà u il suspectà maina facticamain ina communitad da vita;
- a^{bis}. parents e quina d'inculpads u da suspectads en lingia directa, lur fragliuns, quina e quina, uffants confidads ed uffants figliasters, geniturs da tgira, madrastras e padrastras sco er mezs fragliuns;

⁵¹ CS 322.1

- c. personas che s'exponissan – tenor indicaziuns crediblas – sezzas u che exponissan in confamigliar numnà sut las literas a u abis al privel d'ina persecuziun penala u d'in grev dischavantatg, spezialmain per l'onur e per la facultad; personas, a las qualas è vegni garanti il mantegniment da lur anonimitad tenor ils artitgels 98b – 98d, na pon betg refutar da dar perditga cun rinviar al privel da vegnir identifitgadas.

Art. 98a Princip

Sch'i dat in motiv da supponer ch'ina perditga, ch'in infurmativ, ch'in inculpà, ch'in expert, ch'in interpret u ch'in translatur (participà a la procedura) pudess – coope- rond a la procedura – periclitare sasez u ses confamigliars tenor l'artitgel 75 litera a u abis, prenda l'inquisitur u il president da la dretgira las mesiras da protecciun adequatas.

Art. 98b lit. b

A perditgas u ad infurmatur po – sin dumonda u uffizialmain – vegnir garanti il mantegniment da l'anonimitad vers personas che pudessan far donn ad els, sche:

- b. i para credibel ch'els s'exponissan sez u exponissan confamigliars tenor l'artitgel 75 litera a u abis al privel serius da vegnir donnegiads grevmain en ils bains giuridics protegids dal dretg penal.

Art. 202 lit. b

La revisiun po vegnir dumandada:

- b. dal sentenzià, suenter sia mort da ses parents e quinads en lingia ascendenta u descendenta, da ses fragliuns, da ses conjugal, da sia partenaria registrada u da ses partenari registrà;

24. Lescha federala dals 14 da december 1990⁵² davart la taglia federala directa

Art. 9 titel tematic ed al. 1bis

Conjugals; partenarias registradas u partenaris registrads; uffants sut la tgira genituriala

^{1bis} Las entradas da personas che vivan in partenadi registrà giuridicamain ed efectivamain nunseparà vegnan quintadas ensemen. La posiziun da partenarias registradas u da partenaris registrads correspunda en questa lescha a quella da conjugals. Quai vala er areguard las contribuziuns da mantegniment durant il partenadi registrà sco er areguard las contribuziuns da mantegniment e la liquidaziun da las relaziuns da facultad en cas d'aboliziun da la vita cuminaivla e da schliaziun dal partenadi registrà.

Art. 12 al. 3

³ Las partenarias registradas sobreviventas u ils partenaris registrads survivents stattan bun cun lur part da l'ierta e cun la summa ch'els han survegni sin basa d'ina regulaziun da facultad en il senn da l'artitgel 25 alinea 1 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004⁵³.

Art. 109 al. 1 lit. b e bbis

¹ Tgi che ha – exequind questa lescha – da decider davart ina chaussa u da sa participar ad ina disposiziun u ad ina decisiun en moda decisiva, è obligà da prender recusaziun, sch'el:

- b. è collià cun ina partida tras lètg u tras partenadi registrà u maina facticamain ina communidad da vita cun quella partida;
- bbis. è parent u quinà d'ina partida en lingia directa u fin il terz grad en lingia laterala;

25. Lescha federala dals 14 da december 1990⁵⁴ davart l'armonisaziun da la taglia directa dals chantuns e da las vischnancas

Art. 3 al. 4

⁴ Per partenadis registrads vala l'alinea 3 conform al senn. La posiziun da partenarias registradas u da partenaris registrads correspunda a quella da conjugals. Quai vala er areguard las contribuziuns da mantegniment durant il partenadi registrà sco er areguard las contribuziuns da mantegniment e la liquidaziun da las relaziuns da facultad en cas d'aboliziun da la vita cuminaivla e da schliaziun dal partenadi registrà.

26. Lescha federala dals 19 da december 1958⁵⁵ davart il traffic sin via

Art. 63 al. 3 lit. b

³ Da l'assicuranza pon vegnir exclusas:

- b. pretensiuns per donns materials dal conjugal, da la partenaria registrada u dal partenari registrà dal possessur, da ses parents en lingia ascendenta e descendenta sco er da ses fragliuns che vivan cun el en la chasada comunabla;

Art. 70 al. 4 lit. a

⁴ Da l'assicuranza pon vegnir exclusas:

- a. pretensiuns per donns materials dal conjugal, da la partenaria registrada u dal partenari registrà dal cyclist, da ses parents en lingia ascendenta e descendenta sco er da ses fragliuns che vivan cun el en la chasada comunabla;

⁵³ BBI 2004 3137

⁵⁴ CS 642.14

⁵⁵ CS 741.01

27. Lescha da lavur dals 13 da mars 1964⁵⁶

Art. 4 al. 1

¹ La lescha n'è betg applitgabla per manaschis, en ils quals lavuran sulettamain il conjugal, la partenaria registrada u il partenari registrà dal possessur dal manaschi, ses parents en lingia ascendenta e descendenta e lur conjugals, partenarias registradas u partenaris registrads sco er ses uffants figliasters.

28. Lescha federala dals 6 d'october 2000⁵⁷ davart la part generala dal dretg d'assicuranza sociala

Art. 13a Partenadi registrà

¹ Durant tut sia durada ha il partenadi registrà la medema posiziun giuridica areguard il dretg d'assicuranza sociala sco la lètg.

² Sch'ina partenaria u sch'in partenari mora, ha la persuna surviventa la medema posiziun giuridica sco la vaiva u sco il vaiv.

³ La schliaziun giudiziala d'in partenadi registrà ha la medema posiziun giuridica sco in divorzi.

29. Lescha federala dals 25 da zercladur 1982⁵⁸ davart la prevenziun professiunala per vegliadetgna, survivents ed invaliditad

Art. 19a Partenarias registradas u partenaris registrads

Partenarias registradas surviventas u partenaris registrads survivents han la medema posiziun giuridica sco vaivas e vaivs.

Art. 30c al. 5 e 6

⁵ Sche l'assicurà è maridà u sch'el viva en partenadi registrà, è la retratga be permissa, sche ses consort, sia partenaria registrada u ses partenari registrà dat il consentiment en scrit. Sch'ella u sch'el na po betg obtegnair il consentiment u sche quel al vegn refusà, po ella u el appellar a la dretgira.

⁶ Sche la lètg vegn divorziada u sch'il partenadi registrà vegn schlià giudizialmain avant ch'i dat in cas da prevenziun, vala la retratga anticipada sco prestaziun da libra circulaziun e vegn partida tenor ils artitgels 122, 123 e 141 dal cudesch civil⁵⁹ sco er tenor l'artitgel 22 da la lescha davart la libra circulaziun dals 17 da december 1993⁶⁰.

⁵⁶ CS 822.11

⁵⁷ CS 830.1

⁵⁸ CS 831.40

⁵⁹ CS 210

⁶⁰ CS 831.42

*Art. 37 al. 5 emprima frasa*⁶¹

⁵ Sche l'assicurà è maridà u sch'el viva en partenadi registrà, è il pajament da la cumpensaziun en chapital tenor ils alineas 2 e 4 be permess, sch'il consort, sche la partenaria registrada u sch'il partenari registrà dat il consentiment en scrit. ...

*Art. 79a al. 5*⁶²

⁵ Ils reacquists en cas da divorzi u da schliaziun giudiziala d'in partenadi registrà tenor l'artitgel 22c da la lescha davart la libra circulaziun dals 17 da december 1993⁶³ èn exceptids da la limitaziun tenor l'alineas 2.

30. Lescha davart la libra circulaziun dals 17 da december 1993⁶⁴

Art. 5 al. 2

² Il pajament en daner blut a persunas cun il dretg da quest pajament ch'èn maridadas u che vivan en partenadi registrà è be permess, sche l'auter consort, sche l'autra partenaria registrada u sche l'auter partenari registrà dat il consentiment en scrit.

Art. 22d Partenadi registrà

Las disposiziuns davart il divorzi èn applitgables conform al senn per la schliaziun giudiziala dal partenadi registrà.

Art. 24 al. 2 emprima frasa ed al. 3

² Per la data che l'assicurà marida u lascha registrar ses partenadi, al sto l'instituziun da prevenziun communitar sia prestaziun d'extrada. ...

³ En cas da divorzi u da schliaziun giudiziala d'in partenadi registrà sto l'instituziun da prevenziun – sin dumonda – infurmar l'assicurà u la dretgira davart l'autezza dals dabuns ch'èn decisivs per calcular la prestaziun d'extrada che sto vegnir partida.

31. Lescha federala da sustegn dals 24 da zercladur 1977⁶⁵

Art. 6 Conjugals; partenarias registradas u partenaris registrads

Mintga conjugal, mintga partenaria registrada u mintga partenari registrà ha in agen domicil da sustegn.

Art. 8 lit. a e b

Per reglar l'obligaziun d'indemnisar ils custs (art. 14 e 16) valan ils suandants principis:

⁶¹ midada da la versiun da la 1. revisiun da la LPP dals 3 d'october 2003 (CULF 2004 1677)

⁶² vesair l'art. 37 da la lescha da partenadi dals 18 da zercladur 2004 (coordinaziun cun midadas d'auters relaschs, cifra 3), BBl 2004 3145

⁶³ CS 831.42

⁶⁴ CS 831.42

⁶⁵ CS 851.1

- a. Sche la durada da domicil da conjugals, da partenarias registradas u da partenaris registrads che vivan ensemen è differenta, è adina decisiva la durada pli lunga.
- b. Sch' ils conjugals, sche las partenarias registradas u sch' ils partenaris registrads schlian la chasada communabla, als vegn mess a quint la durada da domicil fin uss, uschenavant ch' els na bandunan betg il chantun da domicil.

Art. 32 al. 3

³ Conjugals, partenarias registradas u partenaris registrads ed uffants minorens che vivan en la medema chasada e che han il medem domicil da sustegn ston – dal puntg da vista calculatoric – vegnir tractads sco in cas da sustegn.

PP
Spediziun postala

Spediziuns enavos a la controlla
d'abitants da la vischnanca

Recumandaziun
a las votantas ed als votants

Il cussegl federal ed il parlament
recumondan a las votantas ed als
votants da votar ils 5 da zercladur 2005
sco suonda:

- Gea a las cunvegnas da Schengen
e da Dublin
- Gea a la lescha da partenadi